

**ปัญหาและเฉลยข้อสอบ
นักธรรมชั้นตรี-โท-เอก**

ของ

**สนามหลวงแผนกธรรม
ปีการศึกษา ๒๕๕๓**

กระทู้ธรรม นักธรรมชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันอาทิตย์ ที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

โมกฺโข กตุยาณียา สาธุ

เปล่งวาจางาม ยังประโยชน์ให้สำเร็จ.

พ. ช. เอก. ๒๗/๒๘

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล อ้างสุภมิตอื่นมาประกอบด้วย ๑ ข้อ และ
บอกชื่อคัมภีร์ที่มาแห่งสุภมิตนั้นด้วย สุภมิตที่อ้างมานั้น ต้องเรียงเชื่อมความ
ให้ติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง

ชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบตั้งแต่ ๒ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม นักรธรรมชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ ที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ธรรมมีอุปการะมากมีอะไรบ้าง ? ที่ว่ามีอุปการะมากนั้นเพราะเหตุไร ?
๑. มี สติ ความระลึกได้ และสัมปชัญญะ ความรู้ตัว ฯ
เพราะทำให้เป็นผู้ไม่ประมาทในการทำกิจการงานใด ๆ และเป็นอุปการะให้ธรรมเหล่าอื่นเกิดขึ้น ฯ
๒. ในรัตนะ ๓ พระธรรม ได้แก่อะไรบ้าง ? ให้คุณแก่ผู้ปฏิบัติตามอย่างไร ?
๒. ได้แก่พระธรรมวินัยที่เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ฯ
ย่อมรักษาผู้ปฏิบัติไม่ให้เกิดไปในที่ชั่ว ฯ
๓. พระโอวาทของพระพุทธเจ้า หรือที่เรียกกันว่าหัวใจพระศาสนา มีกี่ข้อ ?
อะไรบ้าง ?
๓. มี ๓ ข้อ ฯ คือ
 ๑. เว้นจากทุกจริต คือประพฤติชั่วด้วยกาย วาจา ใจ
 ๒. ประกอบสุจริต คือประพฤติดีด้วยกาย วาจา ใจ
 ๓. ทำใจของตนให้หมดจดจากเครื่องเศร้าหมองใจ มีโลภ โกรธ หลง เป็นต้น

๔. ทุจจริต คืออะไร ? ความเห็นว่าคุณของบิดามารดาครูบาอาจารย์ไม่มี
บุญบาปไม่มี จัดเป็นทุจจริตข้อไหน ?

๔. คือ ประพฤติชั่วด้วยกายวาจาใจ ฯ
จัดเป็นมโนทุจจริต ฯ

๕. ไตรลักษณะ ได้แก่อะไรบ้าง ?

๕. ๑. อนิจจตา ความเป็นของไม่เที่ยง
๒. ทุกขตา ความเป็นทุกข์
๓. อนัตตตา ความเป็นของไร้ตน ฯ

๖. พรหมวิหาร ๔ มีอะไรบ้าง ?

๖. มี เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ฯ
เพราะเป็นธรรมเครื่องอยู่ของท่านผู้ใหญ่ ฯ

๗. นักเรียนผู้ต้องการจะเรียนหนังสือให้ได้ผลดี จะนำอิทธิบาทมาใช้อย่างไร ?

๗. ในเบื้องต้น ต้องสร้างฉันทะคือความพอใจในการศึกษาเล่าเรียนก่อน เมื่อ
มีความพอใจ จะเป็นเหตุให้ขยันศึกษาหาความรู้ที่เรียกว่าวิริยะและเกิด
ความใฝ่ใจใคร่รู้สิ่งต่าง ๆ มากขึ้น ที่เรียกว่าจิตตะ และเมื่อเรียนรู้แล้ว
ก็ต้องนำความรู้นั้นมาใคร่ครวญพิจารณาให้เข้าใจเหตุและผลอย่างถูกต้อง
ที่เรียกว่า วิมังสา ดังนั้นก็จะประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนได้ ฯ

คิหิปฏิบัติ

๘. คีลทีถุหัตถ์ควรรักษาเป็นนิตย มีอะไรบ้าง ?

๘. มี ๑. เว้นจากการฆ่าสัตว์

๒. เว้นจากการลักทรัพย์

๓. เว้นจากการประพฤตินิคมในกาม

๔. เว้นจากการพูดปด

๕. เว้นจากการดื่มน้ำเมาคือสุราและเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความ
ประมาท ฯ

๙. จงจับคู่ข้อทางซ้ายมือกับข้อทางขวามือให้ถูกต้อง

๙. ก. จะทำดีทำชั่ว ก็ต้องคล้อยตาม

๑. มิตรดีแต่พูด

ข. ป้องกันเพื่อนผู้ประมาทแล้ว

๒. มิตรหัวประจบ

ค. สงเคราะห์ด้วยสิ่งหาประโยชน์มิได้

๓. มิตรมีความรักใคร่

ง. ห้ามไม่ให้ทำความชั่ว

๔. มิตรมีอุปการะ

จ. ทุกข์ ๆ ด้วย สุข ๆ ด้วย

๕. มิตรแนะนำประโยชน์

๙. ข้อ ก. คู่กับ ข้อ ๒.

ข้อ ข. คู่กับ ข้อ ๔

ข้อ ค. คู่กับ ข้อ ๑

ข้อ ง. คู่กับ ข้อ ๕

ข้อ จ. คู่กับ ข้อ ๓.

๑๐. จงบอกโทษของการดื่มสุรามาสัก ๓ ข้อ

๑๐. มีโทษดังนี้ (ให้ตอบเพียง ๓ ข้อ)

๑. เสียทรัพย์	๒. ก่อการทะเลาะวิวาท	๓. เกิดโรค
๔. ต้องติเตียน	๕. ไม่รู้จักอาย	๖. ทอนกำลังปัญญา ฯ

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธประวัติ นักธรรมชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันอังคาร ที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ศากยวงศ์สืบเชื้อสายมาจากชนชาติใด ? ชนชาตินั้นมาตั้งถิ่นฐานใน
ชมพูทวีปได้อย่างไร ?
๑. สืบเชื้อสายมาจากชนชาติอริยกะ ฯ ชาวอริยกะนั้นเป็นผู้เจริญด้วยความรู้
และขนบธรรมเนียม มีอำนาจมากกว่าพวกมีลักษณะเจ้าของถิ่นเดิม เมื่อ
ข้ามภูเขาหิมาลัยมาก็รุกไล่พวกมีลักษณะ เจ้าของถิ่นเดิมให้ถอยร่นลงมาทางใต้
แล้วเข้าตั้งถิ่นฐานในชมพูทวีปแทน ฯ
๒. ภายใน ๗ วัน หลังจากลัทธิตะราชกุมารประสูติแล้ว มีเหตุการณ์สำคัญ
เกิดขึ้นแก่พระองค์อย่างไรบ้าง ?
๒. ๑. เมื่อประสูติแล้วใหม่ ๆ อสิตดาบส (หรือกาพเทวิลดาบส) เข้าไป
เฝ้าเยี่ยมและทำนายพระลักษณะ
๒. วันที่ ๕ พระเจ้าสุทโธทนะเชิญพราหมณ์ ๑๐๘ คนมานั้นโภชนาหาร
และขนานพระนามพระราชกุมารว่าลัทธิตถกุมาร
๓. วันที่ ๗ พระราชมารดาทิวังกศ ฯ

๓. พระพุทธเจ้าเสด็จออกบรรพชา ตรัสรู้ และปรินิพพาน เมื่อมีพระชนมายุเท่าไรบ้าง ?
๓. เสด็จออกบรรพชา เมื่อมีพระชนมายุ ๒๙ ปี
 ตรัสรู้ เมื่อมีพระชนมายุ ๓๕ ปี
 ปรินิพพาน เมื่อมีพระชนมายุ ๘๐ ปี ฯ
๔. ปัญจวัคคีย์ คือใคร ? มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าขณะที่ยังทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาอย่างไร ?
๔. คือ นักบวชกลุ่มหนึ่ง มีทั้งหมด ๕ คน มีท่านโกณฑัญญะเป็นหัวหน้า ฯ
 ได้ตามเสด็จ คอยอุปฐากรับใช้อยู่ตลอดเวลา ฯ
๕. เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ ๆ พระองค์ทรงพิจารณาบุคคลผู้สามารถจะตรัสรู้ธรรมได้โดยเปรียบเทียบกับบัว ๓ เหล่า อย่างไรบ้าง ?
๕. ๑. บุคคลบางคน มีกิเลสน้อย มีอินทรีย์แก่กล้า เป็นผู้จะพึงสอนให้รู้ได้โดยง่าย อาจจะตรัสรู้ธรรมพิศาะได้โดยฉับพลัน เปรียบเหมือนบัวที่ตั้งอยู่พ้นน้ำ เมื่อถูกแสงอาทิตย์ก็จักบานในวันนั้น
๒. บุคคลบางคน มีกิเลสปานกลาง มีอินทรีย์ปานกลาง เป็นผู้จะพึงสอนให้รู้ได้เมื่อได้รับคำแนะนำ เปรียบเหมือนบัวที่ตั้งอยู่เสมอน้ำ จักบานในวันพรุ่งนี้
๓. บุคคลบางคน มีกิเลสหนา มีอินทรีย์อ่อน เมื่อได้รับการสั่งสอนอบรมอยู่เสมอ ๆ ก็จะสามารถบรรลุธรรมได้ เปรียบเหมือนบัวที่ตั้งอยู่ในน้ำ จักบานในวันต่อ ๆ ไป ฯ

๖. คำว่า ดวงตาเห็นธรรม นั้นคือเห็นอย่างไร ? พระโมคคัลลานะและพระสารีบุตรได้ดวงตาเห็นธรรมเพราะฟังธรรมจากใคร ?
๖. คือเห็นว่า สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งมวลมีความดับเป็นธรรมดา ฯ พระโมคคัลลานะได้ดวงตาเห็นธรรมเพราะฟังธรรมจากพระสารีบุตร และพระสารีบุตรได้ดวงตาเห็นธรรมเพราะฟังธรรมจากพระอัสสชิเถระ ฯ
๗. สังฆเวชนียสถาน ๔ ได้แก่ที่ใดบ้าง ?
๗. ได้แก่ ๑. สถานที่ประสูติ ๒. สถานที่ตรัสรู้
๓. สถานที่แสดงปฐมเทศนา ๔. สถานที่ปรินิพพาน ฯ
๘. พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญปฏิบัติบูชายิ่งกว่าอามิสบูชา เพราะเหตุใด ?
๘. เพราะเมื่อพุทธบริษัทปฏิบัติธรรมได้สมควรแก่ธรรมแล้ว ก็จะเป็นปัจจัยให้ตรัสรู้ธรรมได้ ทั้งเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดในพระพุทธศาสนา และเป็นพระพุทธประสงค์หลักในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา อีกทั้งการปฏิบัตินี้จะทำให้ศาสนาตั้งมั่นอยู่ได้ยืนนาน ฯ

ศาสนพิธี

๕. พุทธมามกะหรือพุทธมามิกามีความหมายถึงบุคคลเช่นไร ?
๕. หมายถึง บุคคลผู้เป็นชายหรือหญิงผู้รับนับถือพระพุทธเจ้าเป็นของตนเอง เป็นการยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาประจำชีวิตของตนเอง ฯ

๑๐. ในการประเคนของถวายพระ มีวิธีปฏิบัติอย่างไร ?

๑๐. จับของที่ จะประเคนด้วยมือทั้งสอง ยกขึ้นให้สูงเล็กน้อยแล้วน้อมถวายพระ ซึ่งท่านจะยื่นมือทั้งสองออกมารับ หากว่าผู้ถวายเป็นสตรี ฟังวางของ ลงบนผ้ากราบที่พระพุทธรูปไว้ข้างหน้า เสร็จแล้วพึงไหว้หรือกราบก็เป็นอัน เสร็จวิธี การประเคน การประเคนนี้ต้องแสดงออกด้วยความเคารพ ไม่ใช่เสือกไสให้ หรือทิ้งให้โดยไม่เคารพ อีกอย่าง ของที่จะประเคนนั้น ต้องเป็นสิ่งของที่คน ๆ เดียวพอยกได้อย่างธรรมดา ไม่ใช่ของหนักหรือ ใหญ่จนเกินไป ฯ

ปัญหาและเฉลยวิชาวินัยบัญญัติ นักธรรมชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันพุธ ที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๓

๑. พระวินัย ใดแก่อะไร ? สิกขาบทที่เป็นนอกกิจจนา คือที่ภิกษุล่วงละเมิดแล้วไม่สามารถจะแก้ไขได้ ใดแก่อะไร ?
 ๑. ใดแก่ พระพุทธบัญญัติ และอธิสมาจาร ฯ
ได้แก่ ปาราชิก ๔ ฯ
๒. นิสสัย คืออะไร ? มีเท่าไร ? อะไรบ้าง ?
 ๒. คือ ปัจจัยเครื่องอาศัยของบรรพชิต ฯ มี ๔ อย่าง ฯ
คือ ๑. เทียวบิณฑบาต ๒. นุ่งห่มผ้าบังสุกุล
 ๓. อยู่โคนไม้ ๔. ฉันทาคองด้วยน้ำมูตรเนา ฯ
๓. อាប់ติว่าโดยชื่อมีกี่อย่าง ? อะไรบ้าง ?
 ๓. มี ๗ อย่าง ฯ คือ ๑. ปาราชิก ๒. สังฆาติเสส ๓. อุลลัจจัย
๔. ปาจิตตีย์ ๕. ปาฏิเทสียะ ๖. ทุกกฏ ๗. ทุพภาสิต ฯ

๔. ภิกษุโจทภิกษุอื่นด้วยอาบัติไม่มีมูล เป็นอาบัติอะไรบ้าง ?

๔. โจทด้วยอาบัติปาราชิก เป็นอาบัติสังฆาทิเสส

โจทด้วยอาบัตินอกนี้ เป็นอาบัติปาจิตตีย์ ๗

๕. ไตรจีวร มีอะไรบ้าง ? ภิกษุอยู่ปราศจากแม่คั้นหนึ่ง ต้องอาบัติอะไร ?

๕. มี สังฆาฏิ คือผ้าคลุม อุตตราสงค์ คือผ้าห่ม และอันตราวาสก คือ
ผ้าถุง ๗

ต้องอาบัตินิสัสัคคิยปาจิตตีย์

๖. ภิกษุรู้อยู่ น้อมลาภที่เขาน้อมไปจะถวายสงฆ์ มาเพื่อตน เพื่อบุคคลอื่น
เพื่อเจดีย์ เพื่อสงฆ์หมู่อื่น จะเป็นอาบัติอะไรได้บ้าง ?

๖. น้อมมาเพื่อตน เป็นอาบัตินิสัสัคคิยปาจิตตีย์

น้อมมาเพื่อบุคคลอื่น เป็นอาบัติปาจิตตีย์

น้อมมาเพื่อเจดีย์และเพื่อสงฆ์หมู่อื่น เป็นอาบัติทุกกฏ ๗

๗. ภิกษุนอนในที่มุงที่บังเดียวกันกับสามเณร จะเป็นอาบัติอะไรหรือไม่ ?

๗. นอนได้ ๓ คืบ ไม่เป็นอาบัติ เกินกว่านั้นต้องอาบัติปาจิตตีย์ ๗

๘. ภิกษุ ก อาพาธ ได้รับคำแนะนำให้ฉันอาหารในเวลาวิกาลเพื่อช่วยยให้หาย
ป่วยเร็ว แล้วฉันตามคำแนะนำนั้น มีวินิจฉัยตามพระวินัยอย่างไร ?

๘. มีวินิจฉัยว่า ภิกษุ ก ต้องอาบัติปาจิตตีย์ ๗

๕. เสด็จวัตร คืออะไร? แบ่งเป็นกี่หมวด? หมวดที่ ๒ ว่าด้วยเรื่องอะไร?

๕. คือ ธรรมเนียมหรือวัตรที่ภิกษุพึงศึกษา ฯ

แบ่งเป็น ๔ หมวด ฯ

ว่าด้วยเรื่อง โภชนปฏิบัติสังยุต คือธรรมเนียมว่าด้วยเรื่องการขบฉัน ฯ

๑๐. ข้อว่า เราจักรับบิณฑบาตโดยเคารพ นั้นมีอธิบายอย่างไร?

๑๐. มีอธิบายว่า รับโดยแสดงความเอื้อเฟื้อในบุคคลผู้ให้ ไม่ดูหมิ่น และให้แสดงความเอื้อเฟื้อในของที่เขาให้ ไม่ทำดั่งรับเอามาเล่นหรือเอามาทิ้งเสีย ฯ

กระทู้ธรรม นักธรรมชั้นโท

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ ที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

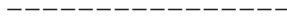

กฤษณานิเมว มุญฺเจยฺย น หิ มุญฺเจยฺย ปาปิกํ
โมกฺโข กฤษณานิยา สาธุ มุตฺวา ตปฺปติ ปาปิกํ.

พึงเปล่งวาจางามเท่านั้น ไม่พึงเปล่งวาจาชั่วเลย การเปล่งวาจางาม
ยังประโยชน์ให้สำเร็จ คนเปล่งวาจาชั่วย่อมเดือดร้อน.

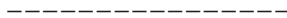
(พุทธ)

จุ. ชา. เอก. ๒๗/๒๘

แต่งอธิบายเป็นทำนองเทศนาโวหาร อ่างสุภาษิตอื่นมาประกอบไม่น้อยกว่า
๒ ข้อ และบอกชื่อคัมภีร์ที่มาแห่งสุภาษิตนั้นด้วย ห้ามอ่างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน แต่
จะซ้ำคัมภีร์ได้ ไม่ห้าม สุภาษิตที่อ้างมานั้น ต้องเรียงเชื่อมความให้สนิทติดต่อ
สมเรื่องกับกระทู้ตั้ง.

ชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม นักรธรรมชั้นโท
สอบในสนามหลวง
วันอังคาร ที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. สังขตธรรม คืออะไร? มีลักษณะอย่างไร?
๑. คือธรรมอันปัจจัยปรุงแต่ง ๆ
มีลักษณะ คือ มีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น มีความดับไปในที่สุด และ
เมื่อยังตั้งอยู่ความแปรปรากฎ ๆ
๒. วิมุตติ กับ วิโมกข์ ต่างกันอย่างไร? สมุจเฉทวิมุตติ มีอธิบายอย่างไร?
๒. ต่างกันแต่โดยพยัญชนะ แต่กั้พ้นจาก รากะ โทสะ โมหะได้เท่ากัน
โดยอรรถ ๆ
มีอธิบายว่า ความพ้นจากกิเลสด้วยอำนาจอริยมรรค กิเลสเหล่านั้นขาดเด็ดไป
ไม่กลับเกิดอีก ๆ
๓. ญาณ ๓ ที่เป็นไปในอริยสัจ ๔ มีอะไรบ้าง? ญาณ ๓ ที่เป็นไปใน
ทุกขนิโรธสัจมีอธิบายอย่างไร?
๓. มี ๑. สัจญาณ ปรีชาหยั่งรู้อริยสัจ
๒. กิจจญาณ ปรีชาหยั่งรู้กิจอันควรทำ
๓. กตญาณ ปรีชาหยั่งรู้กิจอันทำแล้ว ๆ

เมื่ออธิบายว่า

๑. ปรีชาหยั่งรู้ว่า นี่ทุกขนิโรธสัง จักเป็นสังจญาณ
๒. ปรีชาหยั่งรู้ว่า ทุกขนิโรธสังเป็นสภาพที่ควรทำให้แจ้ง จักเป็นกิจจญาณ
๓. ปรีชาหยั่งรู้ว่า ทุกขนิโรธสังที่ควรทำให้แจ้ง ๆ แล้ว จักเป็นกตญาณ ฯ

๔. ภพกับภูมิต่างกันอย่างไร? มีอย่างละเท่าไร?

๔. ภพ หมายถึงโลกเป็นที่อยู่ต่างชั้นแห่งหมู่สัตว์ มี ๓ ฯ ภูมิ หมายถึงภาวะอันประณีตขึ้นไปเป็นชั้น ๆ แห่งจิตและเจตสิก มี ๔ ฯ

๕. กาม ภพ ทิฏฐิ และอวิชา ได้ชื่อว่า โอะมะ โยคะ และอาสวะ เพราะเหตุใด?

๕. ได้ชื่อว่าโอะมะ เพราะเป็นคุณกระแสน้ำอันท่วมใจสัตว์ ได้ชื่อว่าโยคะ เพราะประกอบสัตว์ไว้ในภพ ได้ชื่อว่าอาสวะ เพราะเป็นสภาพหมักหมมอยู่ในสันดาน ฯ

๖. จริต ๖ ได้แก่อะไรบ้าง? คนมีจริตมักนึกพถ่านจะพึงแก้ด้วยกัมมัฏฐานอะไร?

๖. ได้แก่ ๑. รากจริต ๒. โทสจริต ๓. โมหจริต
 ๔. วิตักกจริต ๕. สัทธาจริต ๖. พุทธิจริต ฯ

พึงแก้ด้วยวิธีเพ่งกสิณ หรือเจริญอานาปานัสสติกัมมัฏฐาน ฯ

๓. พระพุทธคุณ ๘ บท คืออะไรบ้าง ? บทไหนจัดเป็นอรรถกถิตสมบัติและ
ปรหิตปฏิบัติ ?

๓. คือ อรหํ, สมมาสมพุทฺโธ, วิชฺชาจรมสมฺปนฺโน, สุคโต, โลกวิทู, อนุตฺตโร
ปฺริสทมฺมสารถิ, สตุถา เทวมนุสฺसानํ, พุทฺโธ, ภควา ฯ

๕ บทเบื้องต้นเป็นอรรถกถิตสมบัติ ๔ บทเบื้องปลายเป็นปรหิตปฏิบัติ ฯ

๔. พระโสดาบัน แปลว่าอะไร ? หมายถึงพระอริยบุคคลผู้ละสังโยชน์อะไร
ได้ขาดบ้าง ?

๔. แปลว่าผู้แรกเข้าถึงกระแสพระนิพพาน ฯ

ละสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา และสีลัพพตปรามาสได้ขาด ฯ

๕. รุคงค์ท่านบัญญัติไว้เพื่อประโยชน์อะไร ? รุคงค์ที่ภิกษุถือได้มีกำหนด
เฉพาะกาล คือข้อใด ? เพราะเหตุใด ฯ

๕. เพื่อเป็นอุบายขัดเกลากิเลส และเป็นไปเพื่อความมักน้อยสันโดษ ฯ

ข้อ รุกขมุลิกังคะ และ อัปโภกาสิกังคะ ฯ

รุคงค์ ๒ ข้อนี้ภิกษุถือได้เฉพาะกาลนอกพรรษา เพราะในพรรษาภิกษุต้อง
ถือเสนาสนะเป็นที่อยู่อาศัยประจำ ตามพระวินัยนิยม ฯ

๑๐. บุคคลผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นพหูสูต เพราะประกอบด้วยคุณสมบัติอะไรบ้าง ?

๑๐. ประกอบด้วย

๑. พหูสูตฯ ได้ยินได้ฟังมาก

๒. ธตา ทรงจำได้

๓. วจสา ปริจิตา ท่องไว้ด้วยวาจา

๔. มนสาอนุเปกฺกจิตา เอาใจจดจ่อ

๕. ทิฏฐิยา สุปฏิวิฑฐา ขบด้วยทิฏฐิ ฯ

ปัญหาและเฉลยวิชาอนุพุทธประวัติ นักธรรมชั้นโท

สอบในสนามหลวง

วันพุธ ที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. พุทธบริษัท ๔ ผู้เป็นอริยสาวก มีลำดับการเกิดขึ้นก่อนหลังกันอย่างไร ?
บุคคลแรกของแต่ละบริษัทนั้นคือใคร ?
๑. มีลำดับดังนี้ คือ ภิกษุ อุบาสก อุบาสิกา และภิกษุณี ๗
พระอัญญาโกณฑัญญะ เป็นคนแรกของภิกษุบริษัท
บิดาของพระยสะ เป็นคนแรกของอุบาสกบริษัท
มารดาและภรรยาของพระยสะ เป็นคนแรกของอุบาสิกาบริษัท
พระนางปชาบดี โคตมี เป็นคนแรกของภิกษุณีบริษัท ๗
๒. พระอัญญาโกณฑัญญะมีมูลเหตุจูงใจอะไร จึงได้ออกบวชตามอุปัฏฐาก
พระมหาบุรุษขณะบำเพ็ญทุกรกิริยา ?
๒. เพราะได้เคยเข้าร่วมทำนายนพระลักษณะของพระมหาบุรุษโดยเชื่อมั่นว่าจะตรัสรู้
เป็นพระพุทธรเจ้า จึงตามอุปัฏฐากด้วยหวังว่า เมื่อพระมหาบุรุษตรัสรู้
จักทรงเทศนาโปรด ๗

๓. มารยาทดีมีความสำรวมย่อมนเป็นศรีของสมณะ สามารถจะปลุกศรัทธา
 เลื่อมใสให้เกิดแก่ผู้พบเห็น นี่เป็นปฏิปทาจริยาวัตรของพระสาวกรูปใด ?
 จงเล่าประวัติของท่านโดยย่อ
๓. ของพระอัสสชิเถระ ฯ
- ท่านเป็นหนึ่งในพระปัญจวัคคีย์ ได้ฟังพระธรรมเทศนาจนได้บรรลุพระอรหัต
 แล้ว ได้เป็นกำลังในการประกาศพระศาสนา อุปติสสปริพาชกพบเห็นแล้วเกิด
 ความเลื่อมใส ขอฟังธรรมจากท่าน แล้วได้เข้ามาบวชในพระพุทธศาสนา ฯ
๔. ยสกุณฑลบุตรได้ฟังธรรมอะไรจากพระศาสดาเป็นครั้งแรก ? ณ ที่ไหน ?
๔. ได้ฟัง อนุบุพพิกขา และอริยสัจ ๔ ฯ
- ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี ฯ
๕. พระสาวกผู้ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้มีบิรวารมากคือใคร ? ท่านมีบิรวารมาก
 เพราะเหตุไร ?
๕. พระอูรุเวลกัสสปะ ฯ
- เพราะท่านรู้จักเอาใจบริษัท รู้จักสงเคราะห์ด้วยอามิสบ้าง ด้วยธรรมบ้าง ฯ
๖. พระพุทธโอรสาทว่า เราจะไม่ละสติที่ไปในกาย คือพิจารณาร่างกาย
 เป็นอารมณ์ ดังนี้ พระองค์ตรัสกะสาวกรูปใด ? พระสาวกรูปนั้นเป็น
 เอตทัคคะในทางใด ?
๖. พระมหากัสสปะ ฯ
- เป็นเอตทัคคะในทางถือธุดงค์ ฯ

๓. พระมหากัจจายนะเคยได้รับมอบหมายจากพระพุทธเจ้าให้ไปเผยแผ่พระศาสนาแทนพระองค์เมื่อครั้งไหน ? ได้ผลอย่างไร ?
๓. เมื่อครั้งที่ท่านบรรลุพระอรหัต และอุปสมบทเป็นภิกษุแล้ว ได้ทูลเชิญพระพุทธเจ้าให้เสด็จไปกรุงอุชเชนี เพื่อประกาศพระศาสนาตามพระราชประสงค์ของพระเจ้าจันทปัชชิต แต่พระพุทธเจ้ารับสั่งให้ท่านไปแทน ฯ
พระเจ้าจันทปัชชิตและชาวพระนครเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ฯ
๘. พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมโปรดพระโมฆราชด้วยเรื่องอะไร? มีความหมายอย่างไร ?
๘. ด้วยเรื่องสุญญตานุปัตตนา ฯ มีความหมายว่า ให้พิจารณาเห็นโลกโดยความเป็นของว่างเปล่า ถอนความเห็นว่าเป็นตัวตนของเราเสีย ฯ

ศาสนพิธี

๕. คำว่า เจริญพระพุทธรูปมนต์กับสวดพระพุทธรูปมนต์ใช้ต่างกันอย่างไร ? การทำบุญฉลองอัฐิจัดเข้าในอย่างไรใน ๒ อย่างข้างต้น ?
๕. เจริญพระพุทธรูปมนต์ใช้ในงานมงคล สวดพระพุทธรูปมนต์ใช้ในงานอวมงคล ฯ จัดเข้าในการเจริญพระพุทธรูปมนต์ แต่ไม่ต้องตั้งขันนํ้ามนต์และสายสิญจน์ ฯ
๑๐. งานทำบุญต่ออายุหรือต่ออายุ คืองานทำบุญเช่นไร ?
๑๐. คืองานทำบุญที่คณะญาติของผู้กำลังป่วยหนักจัดขึ้น เพื่อให้ผู้ป่วยหายป่วย และเพื่อให้ผู้ป่วยได้มีโอกาสบำเพ็ญกุศลในบั้นปลายแห่งชีวิตของตน หรือเป็นความประสงค์ของผู้จะทำบุญต่ออายุเองเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต ฯ

ปัญหาและเฉลยวิชาวินัยบัญญัติ นักธรรมชั้นโท

สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. อาทิพรหมจริยกาสิกขา กับ อภิสมจาริกาสิกขา ต่างกันอย่างไร?
๑. ต่างกันดังนี้ อาทิพรหมจริยกาสิกขา ได้แก่ข้อศีกษาอันเป็นเบื้องต้นแห่งพรหมจรรย์ อันได้แก่พระพุทธรูปบัญญัติที่ทรงตั้งไว้ให้เป็นพุทธรอาณา เป็นสิกขาบทอันมาในพระปาติโมกข์ เป็นข้อบังคับโดยตรงที่ภิกษุจะต้องประพฤติปฏิบัติโดยเคร่งครัด ส่วนอภิสมจาริกาสิกขา ได้แก่ข้อศีกษาอันเนื่องด้วยอภิสมจาร คือมารยาทอันดี ที่ทรงบัญญัติหรืออนุญาตไว้ อันมานอกพระปาติโมกข์ เป็นขนบธรรมเนียมอันดีงามของหมู่คณะที่ควรประพฤติ ฯ

๒. วินัยกรรม กับ สังฆกรรม มีความหมายต่างกันอย่างไร ? การทำวินัยกรรมนั้น มีจำกัดบุคคลและสถานที่บ้างหรือไม่อย่างไร ?

๒. ต่างกันอย่างไร กรรมที่ภิกษุแต่ละรูปหรือหลายรูปจะพึงทำตามพระวินัย เช่น ฟินทุ อธิษฐาน วิกัปปีจวร เป็นต้น เรียกว่าวินัยกรรม กรรมที่ภิกษุครบองค์เป็นสงฆ์ มีจำนวนอย่างต่ำตั้งแต่ ๔ รูปขึ้นไปจะพึงทำ เช่น อปโลกนกรรม เป็นต้น เรียกว่าสังฆกรรม ฯ

จำกัดบุคคลและสถานที่ไว้ดังนี้

๑. แสดงอาบัติ ต้องแสดงแก่ผู้เป็นภิกษุด้วยกัน

๒. อธิษฐาน ต้องทำเอง

๓. วิกัปป ต้องวิกัปปแก่สหธรรมิกทั้ง ๕ คือ ภิกษุ ภิกษุณี นางสิกขมานา สามเณร สามเณรี รูปใดรูปหนึ่ง

๔. ห้ามไม่ให้ทำในที่มืด แต่ทำในสีมาหรือนอกสีมาใช้ได้ทั้งนั้น ฯ

๓. ตามนัยแห่งอรรถกถา อาจารย์มีกี่ประเภท ? อะไรบ้าง ? คำขอนิสสัย อาจารย์ว่าอย่างไร ?

๓. มี ๔ ประเภท ฯ

คือ ๑. ปัพพัชชาจารย์ อาจารย์ในบรรพชา

๒. อุปสัมปทาจารย์ อาจารย์ในอุปสมบท

๓. นิสสัยาจารย์ อาจารย์ผู้ให้นิสสัย

๔. อุทเทสาจารย์ อาจารย์ผู้บอกรกรรม ฯ

ว่า อาจารย์โย เม ฆนฺเต โหหิ อายสุมโต นิสฺสาย วจฺจามิ ฯ

๔. กิริยาที่แสดงความอ่อนน้อมต่อกันและกันเป็นความดีของหมู่ แต่ต้องทำให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ในข้อนี้ควรงดเว้นในกรณีใดบ้าง ? จงบอกมาสัก ๕ ข้อ

๔. ได้แก่ในเวลาดังต่อไปนี้ (ตอบเพียง ๕ ข้อ)

๑. ในเวลาประพาศดิถีภูฐานวิธี คืออยู่กรรม เพื่อออกจากอาบัติสังฆาทิเสส

๒. ในเวลาถูกสงฆ์ทำอุกเขปนียกรรม ที่ถูกห้ามสมโภคและสังวาส

๓. ในเวลาเปลือยกาย

๔. ในเวลาเข้าบ้านหรือเดินอยู่ตามทาง

๕. ในเวลาอยู่ในที่มีคตที่แลไม่เห็นกัน

๖. ในเวลาที่ท่านไม่รู้ คือนอนหลับหรือขลุกขลู่อยู่ด้วยธูระอย่างหนึ่ง หรือส่งใจไปอื่น แม้ไหว ท่านก็คงไม่ใส่ใจ

๗. ในเวลาขบฉันอาหาร

๘. ในเวลาถ่ายอุจจาระ ถ่ายปัสสาวะ ฯ

๕. ในวัดหนึ่ง ถ้ามีภิกษุจำพรรษา ๔ รูป ๓ รูป ๒ รูป หรือ ๑ รูป เมื่อถึงวันอุโบสถพึงปฏิบัติอย่างไร ?

๕. ๔ รูป พึ่งประชุมกันในโรงอุโบสถสวดปาติโมกข์

๓ รูป พึ่งประชุมกันทำปาริสุทธิอุโบสถ ดังนี้ ประชุมกันในโรงอุโบสถ แล้วรูปหนึ่งสวดประกาศัญญัติ จบแล้วแต่ละรูปพึงบอกความบริสุทธิ์ของตน

๒ รูป ไม่ต้องตั้งัญญัติ พึ่งบอกความบริสุทธิ์แก่กันและกัน

๑ รูป พึ่งอธิษฐาน ฯ

๖. อุปปถกิริยา คืออะไร ? ความประพฤติเช่นไรจัดเข้าใน อนาจาร ปาปสมาจาร อเนสนา ?

๖. คือ การทำนอกริตนอกรอยของสมณะ ฯ

ความประพฤติไม่ดีไม่งาม และเล่นมีประการต่าง ๆ จัดเข้าในอนาจาร ความประพฤติเลวทราม จัดเข้าในปาปสมาจาร ความเลียงชีพไม่สมควร จัดเข้าในอเนสนา ฯ

๗. ภิกษุผู้ได้ชื่อว่าโจรสัมบันโนผู้ถึงพร้อมด้วยโจรเพราะปฏิบัติอย่างไร ?

๗. เพราะเว้นโอโจร ๖ จะไปหาใครหรือจะไปที่ไหน เลือคนบุคคล เลือสถาน อันสมควร ไปเป็นกิจลักษณะในเวลาอันควร ไม่ไปพร่ำเพรื่อ กลับในเวลา ประพฤติตนไม่ให้เป็นที่ยังเกียจของเพื่อนสหธรรมิกเพราะการไปเที่ยว ฯ

๘. ยาวกาลิกกับยาวชีวิกได้แก่กาลิกเช่นไร ? กาลิกระคนกันมีกฎเกณฑ์กำหนด อายุไว้อย่างไร ? จงยกตัวอย่าง

๘. ยาวกาลิก ได้แก่ของที่ให้บริโภคได้ชั่วคราว ตั้งแต่เช้าถึงเที่ยงวัน ยาวชีวิก ได้แก่ของที่ให้บริโภคได้เสมอไป ไม่มีจำกัดกาล ฯ

กฎเกณฑ์กำหนดอายุตามกาลิกที่มีอายุน้อยที่สุด ฯ เช่นยาผง เป็นยาวชีวิก คลุกกับน้ำผึ้งที่เป็นสัตตมหากาลิก ต้องถืออายุ ๗ วัน เป็นเกณฑ์ ฯ

๙. คำว่า อันโตวุฏฐะ อันโตปัททะ สามปัททะ หมายถึงอะไร ?

๙. อันโตวุฏฐะ หมายถึงยาวกาลิกที่ภิกษุเก็บไว้ในที่อยู่ของตน ฯ

อันโตปัททะ หมายถึงยาวกาลิกที่ภิกษุหุงต้มภายใน (ที่อยู่ของตน) ฯ

สามปัททะ หมายถึงยาวกาลิกที่ภิกษุทำให้สุกเอง ฯ

๑๐. วิทยุจะฉันสิ่งใด ๆ ต้องรับประเมินก่อน มีกรณียกเว้นเป็นพิเศษอะไรบ้าง
ที่ไม่ต้องรับประเมินก่อนก็ฉันได้ ?
๑๐. ยกเว้นเป็นพิเศษเฉพาะวิทยุอาพาธฉุกเฉิน ให้ฉันยามหาวิทย์ ๔ คือมูตร กูถ
เถ้า และดินได้ ๆ

กระทู้ธรรม นักธรรมชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ ที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

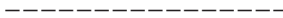

วิวาท์ ภยโต ทิสฺวา อวิวาทญฺจ เขมโต
สมคฺคา สจฺฉิลา โหถ เอสา พุทฺธานุสาสนี.

ท่านทั้งหลายจงเห็นความวิวาทโดยความเป็นภัย และความไม่วิวาทโดย
ความปลอดภัยแล้ว เป็นผู้พร้อมเพรียง มีความประนีประนอมกันเถิด.
นี่เป็นพระพุทธานุศาสนี.

(พุทธ)

พ. จริยา. ๓๓/๕๕๕.

แต่งอธิบายเป็นทำนองเทศนาโวหาร อ่างสุภายิตอื่นมาประกอบ
ไม่น้อยกว่า ๓ ข้อ และบอกชื่อคัมภีร์ที่มาแห่งสุภายิตนั้นด้วย ห้ามอ่างสุภายิต
ซ้ำซ้อนกัน แต่จะซ้ำคัมภีร์ได้ ไม่ห้าม สุภายิตที่อ้างมานั้น ต้องเรียงเชื่อมความ
ให้สนิทติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง.

ชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม นักธรรมชั้นเอก
สอบในสนามหลวง
วันอังคาร ที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. อุกุเทศว่า “ผู้ทั้งหลายจงมาดูโลกนี้ อันตระการดุจราชรถที่พวกคนเขลา
หมกอยู่ แต่พวกผู้รู้หาซ่อนอยู่ไม่” จงวิจารณ์ว่า ตอนไหนแสดง
ปรมัตถปฏิบัติทา ตอนไหนแสดงปรมัตถ์ ตอนไหนแสดงสังสารวัฏฏ์ ?
เพราะเหตุไร ?
๑. ตอนที่ว่า “ผู้ทั้งหลายจงมาดูโลกนี้ อันตระการดุจราชรถ” แสดง
ปรมัตถปฏิบัติทา เพราะประสงค์ให้ดูเพื่อหนีพพิทาเป็นต้น
ตอนที่ว่า “แต่พวกผู้รู้หาซ่อนอยู่ไม่” แสดงปรมัตถ์ เพราะแสดงถึงความรู้
ที่เป็นเหตุให้พ้นจากความซ่อนอยู่ซึ่งเป็นปรมัตถธรรม อันจะพึงได้ด้วย
การปฏิบัติในปรมัตถปฏิบัติทาโดยลำดับ
ตอนที่ว่า “ที่พวกคนเขลาหมกอยู่” แสดงสังสารวัฏฏ์ เพราะต้องวนเวียน
ท่องเที่ยวไปด้วยความเขลา ฯ

๒. ข้อว่า ผู้ใดจักระวังจิต ผู้นั้นจักพ้นจากบ่วงแห่งมาร ดังนี้ คำว่า มาร และ บ่วงแห่งมาร ได้แก่อะไร? เพราะเหตุไรจึงชื่ออย่างนั้น?
๒. มาร ได้แก่กิเลสสาม คือ เจตสิกอันเศร้าหมอง ชักให้ใครให้รักให้อยากได้ ชื่ออย่างนั้นเพราะเป็นโทษล้างผลาญคุณความดีและทำให้เสียคน ๆ บ่วงแห่งมาร ได้แก่วัตถุสาม คือ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ อันเป็นของน่าชอบใจ ชื่ออย่างนั้นเพราะเป็นอารมณ์เครื่องผูกใจให้ติด ๆ
๓. ทุกขตา ความเป็นทุกข์แห่งสังขารนั้น กำหนดเห็นด้วยทุกข์ทั้งหมด? วิปากทุกข์ได้แก่ทุกข์เช่นไร?
๓. ๑๐ หมวด ๆ ได้แก่วิปฏิสาร คือความร้อนใจ การเสวยกรรมกรรมคือ ถูกลงอาชญา ความนิบหนาย ความตกยาก และความตกอับ ๆ
๔. คำว่า สุกติ ในพระบาลีว่า จิตฺเต อสงฺกิติญฺเฐ สุกติ ปาฏิกงฺขา คืออะไร? มีอะไรบ้าง?
๔. คือ ภูมิเป็นที่ไปข้างดี ๆ มี เทวะ ๑ มนุษย์ ๑ หรือ สุกติ ๑ โลกสวรรค์ ๑ ๆ

๕. วิมุตติ ความหลุดพ้นนั้น ตัวหลุดพ้นคืออะไร ? หลุดพ้นจากอะไร ?
 ตัวรู้ว่าหลุดพ้นคืออะไร ? จงอ้างหลักฐานประกอบด้วย
๕. ตัวหลุดพ้นคือจิต ฯ หลุดพ้นจากอาสวะทั้งหลาย ตามพระบาลีว่า
 กามาสวาปี จิตฺตํ วิมฺจุจฺจิตฺต ภาสวาปี จิตฺตํ วิมฺจุจฺจิตฺต อวิชฺชาสวาปี
 จิตฺตํ วิมฺจุจฺจิตฺต จิตหลุดพ้นแล้ว แม้จากอาสวะเนื่องด้วยกาม จิตหลุดพ้น
 แล้ว แม้จากอาสวะเนื่องด้วยภพ จิตหลุดพ้นแล้ว แม้จากอาสวะเนื่องด้วย
 อวิชชา ฯ ญาณเป็นตัวรู้ ตามพระบาลีว่า วิมุตตสุมี วิมุตตมิตี ญาณํ
 โหติ เมื่อหลุดพ้นแล้ว ญาณว่าหลุดพ้นแล้ว ย่อมมี ฯ
๖. สันติ ความสงบ เป็นโลกิยะหรือโลกุตตระ ? จงตอบโดยอ้างพระบาลี
 มาประกอบ
๖. เป็นได้ทั้งโลกิยะและโลกุตตระ ฯ ที่เป็นโลกิยะได้ในบาลีว่า
 น หิ รุณฺณน โสเกน สนฺติ ปปฺโปติ เจตโส
 บุคคลย่อมถึงความสงบแห่งจิต ด้วยร้องไห้ ด้วยเศร้าโศกก็หาไม่
 ที่เป็นโลกุตตระได้ในบาลีว่า
 โลกามิสํ ปชเห สนฺติเปกฺโข
 ผู้เพ่งสันติพึงละโลกามิสเสีย ฯ

๓. นิเวศน์ คืออะไร ? เมื่อจิตถูกนิเวศน์นั้น ๆ ครอบงำ ควรใช้กัมมัฏฐาน
บทใดเป็นเครื่องแก้ ?

๓. คือ ธรรมอันกั้นจิตไม่ให้บรรลุความดี ฯ

กามฉันท์ ใช้ อสุภกัมมัฏฐาน หรือกายคตาสติเป็นเครื่องแก้

พยาบาท ใช้ เมตตา กรุณา มุทิตา พรหมวิหาร ๓ ข้อต้นเป็นเครื่องแก้

ถิ่นมิทระ ใช้ อนุสสติกัมมัฏฐานเป็นเครื่องแก้

อุทธัจจกุกกุงจะ ใช้ กสิณหรือมรณัสสติเป็นเครื่องแก้

วิจิกิจฉา ใช้ ธาตุกัมมัฏฐานหรือวิปัสสนากัมมัฏฐานเป็นเครื่องแก้ ฯ

๔. จตุธาตุวัตถานกัมมัฏฐาน คืออะไร ? ผู้เจริญกัมมัฏฐานนี้จะพึงกำหนด
พิจารณาอย่างไร ?

๔. คือ ความกำหนดหมายซึ่งธาตุ ๔ โดยสภาวะความเป็นเองของธาตุ ฯ
พึงกำหนดพิจารณาทั้งกายตนเองและกายผู้อื่นให้เห็นเป็นแต่สักว่าธาตุ และ
พึงกำหนดให้รู้จักธาตุภายในภายนอกให้เห็นเป็นแต่สักว่าธาตุไปหมดทั้งโลก
ไม่ใช่สัตว์ไม่ใช่บุคคล ฯ

๘. ปัญหาว່ายตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญจะหมดไปได้ เมื่อเจริญวิปัสสนา ได้ชั้นไหนแล้ว ? เพราะได้พิจารณาเห็นอย่างไร ?

๘. ชั้นกัขาวิตรณวิสุทธี ๑

เพราะได้พิจารณากำหนดรู้จริงเห็นจริงซึ่งนามรูปทั้งเหตุทั้งปัจจัย ข้ามล่วง กัขาวในกาลทั้ง ๓ เสียได้ ไม่สงสัยว่า เราจุติมาจากไหน เราเป็นอะไร เราจะไปเกิดที่ไหน เป็นต้น ๑

๑๐. พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงสัญญา ๑๐ กะไกร ? อนิจจสัญญา พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสอนให้พิจารณาธรรมอะไร ?

๑๐. พระอนนทเถระ ๑

พิจารณาชั้นที่ ๕ คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ๑

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธทศานุพุทธประวัติ นักธรรมชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันพุธ ที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. พระสารีบุตรปรินิพพานที่ไหน ? ท่านเลือกสถานที่นั้นเพราะเหตุไร ?

๑. ที่ นาลันทคาม แคว้นมคธ ฯ

เพราะตั้งใจจะโปรดนางสารีพราหมณ์ผู้เป็นมารดาของท่าน ให้พ้นจาก
มิฉชาติกฏีก่อนที่ท่านจะปรินิพพาน ฯ

๒. พระมหากัสสปะ กับพระรัฐบาล ออกบวชเพราะมีความคิดเห็นต่างกัน
อย่างไร ?

๒. พระมหากัสสปะออกบวชเพราะคิดเห็นว่า ผู้อยู่ครองเรือนต้องคอยนั่งรับบาป
เพราะการงานที่ผู้อื่นทำไม่ดี มีใจเบื่อหน่าย จึงละสมบัติแล้ว ออกบวช
พระรัฐบาลออกบวชเพราะมีความคิดเห็นตามธรรมเทศ ๔ ข้อที่พระศาสดา
ทรงแสดง ว่า

๑. โลกคือหมุ่สัตว์ อันชราเป็นผู้นำ ๆ เข้าไปใกล้ ไม่ยั่งยืน

๒. โลกคือหมุ่สัตว์ ไม่มีผู้ป้องกัน ไม่เป็นใหญ่จำเพาะตน

๓. โลกคือหมุ่สัตว์ไม่มีอะไรเป็นของ ๆ ตน จำต้องละทิ้งสิ่งทั้งปวงไป

๔. โลกคือหมุ่สัตว์ พร่องอยู่เป็นนิตย์ ไม่รู้จักอิ่ม เป็นทาสแห่งตัณหา ฯ

๓. พระเจ้าพิมพิสาร เมื่อครั้งยังเป็นพระราชกุมาร ได้ตั้งความปรารถนาไว้
อย่างไรบ้าง ?

๓. ได้ตั้งความปรารถนาไว้ว่า

๑. ขอให้ข้าพเจ้าได้รับอภิเษกเป็นพระเจ้าแผ่นดินนครนี้เถิด

๒. ขอท่านผู้เป็นพระอรหันต์ผู้รู้เองเห็นเองโดยชอบ พึงมายังแวงแคว้นของ
ข้าพเจ้าผู้ได้รับอภิเษกแล้ว

๓. ขอข้าพเจ้าพึงได้เข้าไปนั่งใกล้พระอรหันต์นั้น

๔. ขอพระอรหันต์นั้น พึงแสดงธรรมแก่ข้าพเจ้า

๕. ขอข้าพเจ้าพึงรู้ทั่วถึงธรรมของพระอรหันต์นั้น ฯ

๔. สถานุสาร์วิญญาน คืออะไร ? เกิดขึ้นแก่พระมหาบุรุษ ความว่าอย่างไร ?

๔. วิญญานไปตามสติ ฯ

ความว่า ทุรกิริยานี้ จักไม่เป็นทางเพื่อการตรัสรู้ แต่อานาปานสติปฐมฌาน
จักเป็นทางเพื่อการตรัสรู้แน่ ฯ

๕. มหาปริสตักษณะมีกี่ประการ ? พระอุณณาโลมกับพระอุณหิสต่างกัน
อย่างไร ?

๕. มี ๓๒ ประการ ฯ

พระอุณณาโลม ได้แก่พระโลมาที่ขาวละเอียดอ่อนคล้ายสำลีอยู่ในระหว่าง
พระโขนง ส่วนพระอุณหิสนั้น ได้แก่พระเศียรที่กลมเป็นปริมณฑล
คุดประดับด้วยกรอบพระพักตร์ ฯ

๖. พระสาวกรูปใดเป็นเอตทัคคะทางมีปัญญามาก ทางขยายความย่อให้พิสดาร ทางมีวาจาไพเราะ ทางทรงจิวรเศร้าหมอง? และในท่านเหล่านั้น องค์ไหนเป็นที่เลื่อมใสของผู้เป็นรูปปมาณา โฆสัปปมาณา ลูขัปปมาณา และธัมมัปปมาณา?

๖. พระสารีบุตร เป็นเอตทัคคะทางมีปัญญามาก และเป็นที่เลื่อมใสของผู้เป็นธัมมัปปมาณา

พระมหากัจจายนะ เป็นเอตทัคคะทางขยายความย่อให้พิสดาร และเป็นที่เลื่อมใสของผู้เป็นรูปปมาณา

พระโมฆราช เป็นเอตทัคคะทางทรงจิวรเศร้าหมอง และเป็นที่เลื่อมใสของผู้เป็นลูขัปปมาณา

พระโสณกุฎิกัณณะ เป็นเอตทัคคะทางมีวาจาไพเราะ และเป็นที่เลื่อมใสของผู้เป็นโฆสัปปมาณา ฯ

๗. พระพุทธเจ้าตรัสสอนพระราชาว่า สิ่งใดเป็นมาร ท่านจงละความกำหนัดพอใจในสิ่งนั้นเสีย มารในที่นี้หมายถึงอะไร?

๗. หมายถึง รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ฯ

๘. พระอรหันตสาวก ๑๐ องค์แรกในพระพุทธศาสนา คือใครบ้าง? มีท่านใดได้รับเอตทัคคะบ้าง? และเป็นเอตทัคคะในทางไหน?

๘. คือ พระอัญญาโกณฑัญญะ พระวัปปะ พระภัททิยะ พระมหานามะ พระอัสสชิ พระยสะ พระวิมลสะ พระสุพาหุ พระปุณณชิ และพระควัมปติ ฯ มีพระอัญญาโกณฑัญญะรูปเดียว ฯ ในทางรัตตัญญู ผู้รู้ราตรีนาน ฯ

๕. ญปารหบุคคล คือใคร? มีกี่ประเภท? อะไรบ้าง?

๕. คือ บุคคลผู้ควรแก่การสร้างสถูปไว้ประดิษฐาน ฯ

มี ๔ ประเภท ฯ คือ

๑. พระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า

๒. พระปัจเจกพุทธเจ้า

๓. พระอรหันตสาวก

๔. พระเจ้าจักรพรรดิราช ฯ

๑๐. อภิญญาเทสิตธรรม มีอะไรบ้าง? ทรงแสดงแก่ใคร? ที่ไหน?

๑๐. มี สติปัฏฐาน ๔ สัมมัปปธาน ๔ อิทธิบาท ๔ อินทรีย์ ๕ พละ ๕
โพชฌงค์ ๗ มรรคมีองค์ ๘ ฯ

ทรงแสดงแก่ภิกษุสงฆ์ผู้อาศัยอยู่ในเมืองเวสาลี ฯ

ที่กุฎาคารศาลา ป่ามหาวัน ฯ

ปัญหาและเฉลยวิชาวินัยบัญญัติ นักเรียนชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. สังฆกรรม กับวินัยกรรม มีกำหนดบุคคลและสถานที่ต่างกันหรือเหมือนกันอย่างไร ?
๑. ต่างกันดังนี้ สังฆกรรม ต้องประชุมสงฆ์ครบองค์ตามกำหนดแห่งกรรมนั้นๆ ต้องทำในสีมา เว้นไว้แต่อปโลกนกรรม ทำนอกสีมาก็ได้ ส่วนวินัยกรรม ไม่ต้องประชุมสงฆ์ และทำนอกสีมาก็ได้ ๑
๒. นิमितที่อยู่รอบโรงอุโบสถ มีไว้เพื่อประโยชน์อะไร? จงเขียนคำทักนิमितในทิศตะวันตกเฉียงใต้มาดู ?
๒. มีไว้เพื่อเป็นเครื่องหมายกำหนดเขตการทำสังฆกรรม ๑
ทุกขินาย อนุทิสาย ก็ นิमितต์ ๑
๓. จงอธิบายความหมายของวิสุงคามสีมา และสัตตภัณฑสีมา
๓. วิสุงคามสีมา หมายถึงเขตแห่งสามัคคีที่สงฆ์ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตยกให้เป็นแผนกหนึ่งจากบ้าน ๑ สัตตภัณฑสีมา หมายถึงเขตแห่งสามัคคีในป่าหากคนตั้งบ้านเรือนไม่ได้ชั่ว ๓ อัปภัณฑร (๔๕ วา) โดยรอบ นับแต่ที่สุดแห่งสงฆ์ออกไป ๑

๔. กฐิน เป็นสังฆกรรมอะไร? การรับกฐิน ตลอดจนถึงการกราน ต้องทำในสีมาเท่านั้น หรือทำนอกสีมาก็ได้?

๔. เป็นญัตติทุติยกรรม ฯ

การรับกฐิน การอุปโลกน์เพื่อให้ผ้ากฐิน และการกรานกฐินทำในสีมาหรือนอกสีมาก็ได้ การสวดญัตติทุติยกรรมวาจาให้ผ้ากฐิน ต้องทำในสีมาเท่านั้น ฯ

๕. บุรพกิจที่พึงทำเป็นเบื้องต้นก่อนแต่อุปสมบท คืออะไรบ้าง? ในกิจเหล่านั้น กิจที่ต้องทำเป็นการสงฆ์ มีอะไรบ้าง?

๕. คือ ให้บรรพชา ขอนิสสัย ถีอุปัชฌายะ ขนานชื่อมจรแห่งอุปสัมปทาเปกจะ และบอกนามอุปัชฌายะ บอกบาตรจีวร สั่งให้อุปสัมปทาเปกจะออกไปยืนข้างนอก สมมติภิกษุรูปหนึ่งเป็นผู้ชักซ้อมอุปสัมปทาเปกจะถึงอันตรายิกกรรม เรียกอุปสัมปทาเปกจะเข้าในสงฆ์ ให้ขออุปสมบท สมมติภิกษุรูปหนึ่งสอบถามอุปสัมปทาเปกจะถึงอันตรายิกกรรมในสงฆ์ ฯ

มี สมมติภิกษุรูปหนึ่งเป็นผู้ชักซ้อมอุปสัมปทาเปกจะถึงอันตรายิกกรรม เรียกอุปสัมปทาเปกจะเข้าในสงฆ์ สมมติภิกษุรูปหนึ่งสอบถามอุปสัมปทาเปกจะถึงอันตรายิกกรรมในสงฆ์ ฯ

๖. อุปสัมปทาเปกจะจะสำเร็จเป็นพระภิกษุได้ เมื่อพระกรรมวาจาจารย์สวดถึงบาลีบทใด?

๖. ถึงบทว่า โส ภาเสยฺย ท้ายอนุสาวนาที่ ๓ ฯ

๓. ตินวัตถารกวินัยมีอธิบายอย่างไร ? ใช้ระงับอธิกรณ์อะไร ?
๓. อธิบายว่า กิริยาที่ให้ประนีประนอมกันทั้ง ๒ ฝ่าย ไม่ต้องชำระสะสางหาความเดิม เป็นดังกลบไว้ด้วยหญ้าๆ ใช้ระงับอาบัติตาริกรณ์ที่ยุ่งยากยึดเยื้อไม่รู้จบและเป็นเรื่องสำคัญอันจะเป็นเครื่องกระเทือนทั่วไป เว้นกรุกาบตีและอาบัติที่เนื่องด้วยคฤหัสถ์ ฯ
๘. ลิงคณาสนา คืออะไร ? บุคคลที่ทรงพระอนุญาตให้ทำลิงคณาสนามีกี่ประเภท ? ใครบ้าง ?
๘. คือ การให้ฉิบหายเสียจากเพศ ฯ
มี ๓ ประเภท ฯ
คือ ภิกษุต้องอันติมัตถุแล้ว ยังปฏิญญาตนเป็นภิกษุ ๑ บุคคลผู้อุปสมบทไม่ขึ้น ได้รับอุปสมบทแต่สงฆ์ ๑ สามเณรผู้ประกอบด้วยองค์ ๑๐ มีเป็นผู้มักผลาญชีวิตเป็นต้น ๑ ฯ
๙. ศาสนสมบัตินี้มีกี่ประเภท ? อะไรบ้าง ? การจะนำผลประโยชน์จากศาสนสมบัติไปใช้จ่าย มีหลักเกณฑ์อย่างไร ?
๙. มี ๒ ประเภท ฯ
คือ ศาสนสมบัตินิกาย และ ศาสนสมบัตินิกาย
มีหลักเกณฑ์อย่างนี้คือ ศาสนสมบัตินิกาย ใช้จ่ายในกิจการของสงฆ์ทั่วไปตามพระวินัยโดยอนุมัตติของสงฆ์ ศาสนสมบัตินิกาย ใช้จ่ายในกิจการของวัดนั้น ๆ แต่จะนำศาสนสมบัติของวัดหนึ่งไปใช้อีกวัดหนึ่งไม่ได้ ฯ

๑๐. ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง จะสามารถโอนกรรมสิทธิ์ได้หรือไม่? มีหลักปฏิบัติอย่างไร?

๑๐. สามารถโอนได้ ๑

มีหลักปฏิบัติตามความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๓๔ การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้กระทำได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นกรณีตามวรรคสอง

**ปัญหาและเฉลยข้อสอบ
ธรรมศึกษาชั้นตรี-โท-เอก**

ของ

**สนามหลวงแผนกธรรม
ปีการศึกษา ๒๕๕๓**

กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

ทพมาน โปโย โหติ
ผู้ให้ ย่อมเป็นที่รัก

อง. ปญจก. ๒๒/๔๔.

แต่งอธิบายให้สมเหตุผล อ้างสุภาษิตอื่นมาประกอบด้วย ๑ ข้อ และ
บอกชื่อคัมภีร์ที่มาแห่งสุภาษิตนั้นด้วยสุภาษิตที่อ้างมานั้น ต้องเรียงเชื่อมความให้
ติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง.

ชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๒ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ธรรมสำหรับป้องกันความผิดพลาดในการทำงาน ได้แก่ข้อใด ?

ก. สติ - สัมปชัญญะ

ข. หิริ - โอตตัปปะ

ค. ขันติ - โสรัจจะ

ง. ฉันทะ - วิริยะ

คำตอบ : ก

๒. ข้อใด เชื่อว่ามีสติสัมปชัญญะในการทำงาน ?

ก. ทำด้วยความขยัน

ข. ทำด้วยความพอใจ

ค. ทำด้วยความตั้งใจ

ง. ทำด้วยความไม่ประมาท

คำตอบ : ง

๓. ข้อความรณรงค์ว่า เมาไม่ขับ สอนให้มึนธรรมข้อใด ?

ก. สติ

ข. ประหัยค

ค. ชื่อสัตย์

ง. กตัญญู

คำตอบ : ก

๔. คำว่า พระในบ้าน หมายถึงข้อใด ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระภูมิเจ้าที่

ค. พ่อแม่

ง. ปู่ ย่า ตา ยาย

คำตอบ : ค

๕. ข้อใด เป็นลักษณะของกณมีขันติ-โสรจจะ ?

ก. ปิดทองหลังพระ

ข. ทำเป็นทองไม่รู้ร้อน

ค. ยิ้มได้เมื่อภัยมา

ง. น้ำนิ่งไหลลึก

คำตอบ : ค

๖. ชาวพุทธควรยึดถือสิ่งใดเป็นที่พึ่งสูงสุด ?

ก. พระอินทร์

ข. พระพิฆเนศวร์

ค. พระพรหม

ง. พระรัตนตรัย

คำตอบ : ง

๗. คำพูดเช่นใด มีผลทำลายความสามัคคี ?

ก. พูดปรด

ข. พูดคำหยาบ

ค. พูดต่อเสียด

ง. พูดเพื่อเชื้อ

คำตอบ : ค

๘. เด็กติดเกมส์ เพราะมือกุศลมูลข้อใด ?

ก. โภคะ

ข. โทสะ

ค. โมหะ

ง. ราคะ

คำตอบ : ค

๙. ธรรมเป็นเครื่องนำไปสู่ความเจริญ เรียกว่าอะไร ?

ก. สังคหวัตถุ ๔

ข. จักร ๔

ค. อิทธิบาท ๔

ง. ปธาน ๔

คำตอบ : ข

๑๐. ผู้ปฏิบัติตามหลักจักร ๔ จะได้รับประโยชน์อย่างไร ?

ก. มีความเจริญ

ข. มีความยินดี

ค. มีความยินดีร้าย

ง. มีความยุติธรรม

คำตอบ : ก

๑๑. การตั้งตนไว้ชอบ หมายถึงประพจน์เช่นไร ?

ก. ถูกใจเขา

ข. ถูกกาลเทศะ

ค. ถูกใจเรา

ง. ถูกศีลธรรม

คำตอบ : ง

๑๒. ความอยุติธรรมอันเกิดจากไม่รู้ข้อมูลที่แท้จริง ตรงกับข้อใด ?

ก. ภัยาคติ

ข. นันทาคติ

ค. โทสาคติ

ง. โมหาคติ

คำตอบ : ง

๑๓. หมั่นสร้างความดีให้เกิดมีขึ้นในตน ตรงกับปธาน ๔ ข้อใด ?

ก. สัจวรปธาน

ข. ปหานปธาน

ค. ภวานาปธาน

ง. อนุรักษนาปธาน

คำตอบ : ค

๑๔. ปัญญา สัจจะ จาคะ อุปสมะ อยู่ในหมวดใด ?

ก. อริยฐาน ๔

ข. อิทธิบาท ๔

ค. พรหมวิหาร ๔

ง. ปธาน ๔

คำตอบ : ก

๑๕. ชาตกเรื่องพระมหาชนก เน้นคุณธรรมข้อใด ?

ก. นันทะ

ข. วิริยะ

ค. จิตตะ

ง. วิมังสา

คำตอบ : ข

๑๖. เห็นคนอื่นได้มีความสุข เราก็ยินดีด้วย ตรงกับธรรมข้อใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

คำตอบ : ค

๑๗. อะไรเป็นสมุทัยคือเหตุให้เกิดทุกข์ ?

ก. ความเกิด

ข. ความอยาก

ค. ความจน

ง. ความเจ็บ

คำตอบ : ข

๑๘. เมตตา มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. ปรารถนาให้เป็นสุข

ข. คิดช่วยให้พ้นทุกข์

ค. พลอยยินดี

ง. ไม่ยินดียินร้าย

คำตอบ : ก

๑๙. ธรรมข้อใด เป็นคู่ปรับกับความเกียจคร้าน ?

ก. สัทธา

ข. วิริยะ

ค. ขันติ

ง. สมာธิ

คำตอบ : ข

๒๐. ชั้นที่ ๕ ย่อลงเป็น ๒ อย่าง ตรงกับข้อใด ?

ก. รูปกับนาม

ข. สัญญากับสังขาร

ค. นามกับสัญญา

ง. สังขารกับวิญญาณ

คำตอบ : ก

๒๑. ระวังตัวไม่ทำความชั่ว จัดเข้าในการวชรรมข้อใด ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. ความไม่ประมาท

คำตอบ : ง

๒๒. ตั้งใจศึกษา ปฏิบัติตามศีล สมาธิ ปัญญา ตรงกับภาวะใด ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. การศึกษา

คำตอบ : ข

๒๓. ข้อใด มีความหมายตรงกับคำว่า สาราณียธรรม ?

ก. อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูตาย

ข. อยู่ให้เขารัก จากให้เขาคิดถึง

ค. คนเดียวหัวหาย สองคนเพื่อนตาย

ง. นำขึ้นให้รีบตัก

คำตอบ : ข

๒๔. สาราณียธรรม สอนให้คนเป็นเช่นไร ?

ก. มีความพอเพียง

ข. เลี้ยงตนโดยชอบ

ค. ไม่ประกอบอกุศล

ง. รู้รักสามัคคี

คำตอบ : ง

๒๕. ข้อใด ชื่อว่ารักษาศีลบริสุทธฺ์เสมอกัน ?

ก. มีอะไรก็แบ่งปัน

ข. มีอะไรก็ช่วยกัน

ค. ว่าอะไรก็ว่าตามกัน

ง. รักษาระเบียบร่วมกัน

คำตอบ : ง

๒๖. อริยทรัพย์ หมายถึงทรัพย์เช่นไร ?

ก. ทรัพย์ภายใน

ข. ทรัพย์ภายนอก

ค. ทรัพย์มรดก

ง. อสังหาริมทรัพย์

คำตอบ : ก

๒๗. นกน้อยทำรังแต่พอตัว ตรงกับสัปปุริสธรรมข้อใด ?

ก. อุตตัญญูตา

ข. มัตตัญญูตา

ค. กาลัญญูตา

ง. ปริสัจญูตา

คำตอบ : ข

๒๘. เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม ตรงกับข้อใด ?

ก. อุตตัญญูตา

ข. กาลัญญูตา

ค. ปริสัจญูตา

ง. มัตตัญญูตา

คำตอบ : ค

๒๙. โลกธรรม หมายถึงธรรมข้อใด ?

ก. ธรรมรักษาโลก

ข. ธรรมเหนือโลก

ค. ธรรมที่อยู่คู่โลก

ง. ธรรมที่สร้างโลก

คำตอบ : ค

๓๐. โลกธรรม จะเกิดขึ้นแก่ใคร ?

ก. ข้าราชการ

ข. คนใช้แรงงาน

ค. คนค้าขาย

ง. คนทุกคน

คำตอบ : ง

๓๑. โลกธรรมข้อใด จัดเป็นอนิฏฐารมณ์ ?

ก. มีลาภ

ข. มียศ

ค. มีสุข

ง. มีทุกข์

คำตอบ : ง

๓๒. ตามหลักโลกธรรม เมื่อถูกนินทาให้ทำอะไร ?

ก. หาทางนินทาตอบ

ข. ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา

ค. ทำเป็นไม่สนใจ

ง. พยายามปรับปรุงตัวเอง

คำตอบ : ข

๓๓. ข้อใด จัดเป็นการทำบุญทางวาจา ?

ก. ดูรายการธรรมทางทีวี

ข. พูดเพื่อเอาตัวรอด

ค. ร้องเพลงธรรมชิงรางวัล

ง. บอกทางแก่คนหลงทาง

คำตอบ : ง

๓๔. การไหว้พระสงฆ์ จัดเป็นบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ ข้อใด ?

ก. ภวานามัย

ข. อปจายนมัย

ค. เวชยาวัจนมัย

ง. ปัตติทานมัย

คำตอบ : ข

๓๕. ใช้อย่างพอเพียง ไม่ฟุ้งเฟ้อนัก ไม่ให้ฝืดเคืองนัก ตรงกับข้อใด ?

ก. อุฏฐานสัมปทา

ข. อารักขสัมปทา

ค. กัลยาณมิตตตา

ง. สมชีวิตา

คำตอบ : ง

๓๖. ข้อใด จัดเป็นอุฏฐานสัมปทา ?

ก. ขยันตื่นแต่เช้า

ข. ขยันออกกำลังกาย

ค. ขยันทำงาน

ง. ขยันออกงานสังคม

คำตอบ : ค

๓๗. มีสติฟังบรรยายให้ครบบาท ตรงกับธรรมข้อใด ?

ก. อุฏฐานสัมปทา

ข. อารักขสัมปทา

ค. กัลยาณมิตตตา

ง. สมชีวิตา

คำตอบ : ข

๓๘. อันเพื่อนดีมีหนึ่งถึงจะน้อย ดีกว่าร้อยเพื่อนกิริชยา ตรงกับข้อใด ?

ก. อุฏฐานสัมปทา

ข. อารักขสัมปทา

ค. กัลยาณมิตตตา

ง. สมชีวิตา

คำตอบ : ค

๓๙. เชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ตรงกับสัมปทาข้อใด ?

ก. สัทธาสัมปทา

ข. สีสัมปทา

ค. จาคสัมปทา

ง. ปัญญาสัมปทา

คำตอบ : ก

๔๐. ผู้ถือมงกุฎขึ้นข่าว จะมีลักษณะตามข้อใด ?

ก. ชวนกันปฏิบัติธรรม

ข. ไหว้พระศกดิ์สิทธิ์

ค. ไหว้เสาไม้ตะเคียน

ง. ไหว้พระธาตุ

คำตอบ : ค

๔๑. มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นพี่ ตรงกับคนเทียมมิตรข้อใด ?

ก. คนปอกกลอก

ข. คนดีแต่พูด

ค. คนหัวประจบ

ง. คนชักชวนในทางฉิบหาย

คำตอบ : ก

๔๒. ต่อหน้าว่าสรรเสริญ ถีบหลังตั้งนินทา ตรงกับคนเทียมมิตรข้อใด ?

ก. คนดีแต่พูด

ข. คนหัวประจบ

ค. คนปอกกลอก

ง. คนชักชวนในทางฉิบหาย

คำตอบ : ข

๔๓. ลูกผู้ชายไม่ทิ้งกันในยามมีภัย จัดอยู่ในมิตรแท้ประเภทใด ?

ก. มิตรมีอุปการะ

ข. มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์

ค. มิตรแนะนำประโยชน์

ง. มิตรมีความรักใคร่

คำตอบ : ข

๔๔. เขาเป็นคนดีคงเสี้ยนคงวา แสดงถึงคุณธรรมข้อใด ?

ก. ทาน

ข. ปิยวาจา

ค. อุตตจริยา

ง. สมานัตตตา

คำตอบ : ง

๔๕. พูดแล้วต้องทำให้ได้อย่างที่พูด ตรงกับธรรมข้อใด ?

ก. สัจจะ

ข. ทมะ

ค. จันติ

ง. จาคะ

คำตอบ : ก

๔๖. งานหนักไม่เอา งานเบาไม่สู้ เพราะขาดธรรมข้อใด ?

ก. สัจจะ

ข. ทมะ

ค. จันติ

ง. จาคะ

คำตอบ : ค

๔๗. ตื่นก่อน นอนทีหลัง เป็นหน้าที่ใครปฏิบัติต่อใคร ?

ก. ลูก-พ่อแม่

ข. ภรรยา-สามี

ค. ศิษย์-ครู

ง. บ่าว-นาย

คำตอบ : ง

๔๘. ข้อใด จัดเป็นมิจฉาวณิชชา ?

ก. ขายวัตถุโบราณ

ข. ขายสังฆภัณฑ์

ค. ขายพระพุทธรูป

ง. ขายอาวุธ

คำตอบ : ง

๔๙. ห้ามมิให้ทำความชั่ว ให้ทำแต่ความดี เป็นความอนุเคราะห์ของใคร ?

ก. มารดา-บิดา

ข. ครู-อาจารย์

ค. ภรรยา-สามี

ง. บุตร-ธิดา

คำตอบ : ก

๕๐. ไม่มีใครเชื่อถ้อยคำ เป็นโทษของอบายมุขข้อใด ?

ก. ดื่มน้ำเมา

ข. เที่ยวกลางคืน

ค. เล่นการพนัน

ง. คบคนชั่วเป็นมิตร

คำตอบ : ก

เฉลยวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ก	๑๑. ง	๒๑. ง	๓๑. ง	๔๑. ก
๒. ง	๑๒. ง	๒๒. ข	๓๒. ข	๔๒. ข
๓. ก	๑๓. ก	๒๓. ข	๓๓. ง	๔๓. ข
๔. ก	๑๔. ก	๒๔. ง	๓๔. ข	๔๔. ง
๕. ก	๑๕. ข	๒๕. ง	๓๕. ง	๔๕. ก
๖. ง	๑๖. ก	๒๖. ก	๓๖. ก	๔๖. ก
๗. ก	๑๗. ข	๒๗. ข	๓๗. ข	๔๗. ง
๘. ก	๑๘. ก	๒๘. ก	๓๘. ก	๔๘. ง
๙. ข	๑๙. ข	๒๙. ก	๓๙. ก	๔๙. ก
๑๐. ก	๒๐. ก	๓๐. ง	๔๐. ก	๕๐. ก

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. พุทธประวัติ กล่าวถึงเรื่องอะไร ?
ก. ความเป็นไปของพระพุทธเจ้า	ข. ความเป็นไปของพุทธสาวก
ค. ความเป็นไปของพุทธสาวิกา	ง. ความเป็นไปของพุทธบริษัท
- คำตอบ : ก
๒. ผู้ศึกษาด้านศิลปะและกสิกรรม พาณิชการ คือพวกใด ?
ก. กษัตริย์	ข. พราหมณ์
ค. แพศย์	ง. ศูทร
- คำตอบ : ค
๓. พระเจ้าสุทโธทนะเป็นพระราชโอรสของใคร ?
ก. พระเจ้าชยเสนะ	ข. พระเจ้าสีหหนุ
ค. พระเจ้าอัญชนะ	ง. พระเจ้าสุปปพุทธะ
- คำตอบ : ข
๔. พระมารดาของเจ้าชายสิทธัตถะ มีพระนามว่าอะไร ?
ก. พระนางพิมพา	ข. พระนางปมิตา
ค. พระนางปชาบดีโคตมี	ง. พระนางสิริมหามายา
- คำตอบ : ง

๕. พระโพธิสัตว์ ก่อนอุบัติในมนุษยโลกเสด็จอยู่สวรรค์ชั้นไหน ?

ก. ดาวดึงส์

ข. ยามา

ค. कुสิต

ง. นิมมานรดี

คำตอบ : ก

๖. สถานที่ประสูติของเจ้าชายสิทธัตถะ ปัจจุบันคือประเทศอะไร ?

ก. เนปาล

ข. ปากีสถาน

ค. ศรีลังกา

ง. อินเดีย

คำตอบ : ก

๗. วันใด เป็นวันประสูติของเจ้าชายสิทธัตถะ ?

ก. วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ ก่อน พ.ศ. ๘๐ ปี

ข. วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๕ ก่อน พ.ศ. ๘๐ ปี

ค. วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ก่อน พ.ศ. ๘๐ ปี

ง. วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ ก่อน พ.ศ. ๘๐ ปี

คำตอบ : ค

๘. พระนามว่า สิทธัตถะ มีความหมายว่าอย่างไร ?

ก. มีพระรูปงาม

ข. มีความต้องการสำเร็จ

ค. มีวาสนาบารมี

ง. มีศักดิ์ใหญ่

คำตอบ : ข

๘. เจ้าชายสิทธัตถะได้ปฐมฌานครั้งแรก ในขณะที่พระราชบิดาทรงประกอบพิธีอะไร ?

ก. พิธีมงคลสมรส

ข. พิธีโสกันต์

ค. พิธีแรกนาขวัญ

ง. พิธีเกี่ยวข้าว

คำตอบ : ก

๑๐. เจ้าชายสิทธัตถะยังความพ้อพระหฤทัยในบรรพชาให้เกิดขึ้น เพราะเห็นท้าวทูตใด ?

ก. คนแก่

ข. คนเจ็บ

ค. คนตาย

ง. สมณะ

คำตอบ : ง

๑๑. เจ้าชายสิทธัตถะ ทรงอธิษฐานเพศบรรพชา ณ สถานที่ใด ?

ก. ริมฝั่งแม่น้ำอโนมา

ข. ริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา

ค. ริมฝั่งแม่น้ำคงคา

ง. ริมฝั่งแม่น้ำสินธุ

คำตอบ : ก

๑๒. เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะออกบรรพชา ใครนำบาตรและจีวรมาถวาย ?

ก. สหัมบดีพรหม

ข. ท้าวสักกเทวราช

ค. ท้าวจตุโลกบาล

ง. ฌฎิการพรหม

คำตอบ : ง

๑๓. พระมหากษัตริย์ ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาที่ไหน ?

ก. สวนลุมพินี

ข. ลัญจิวัน

ค. อุรุเวลาเสนานิคม

ง. ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน

คำตอบ : ค

๑๔. ใครถวายข้าวมธุปายาสก่อนตรัสรู้ ?

ก. นางวิสาขา

ข. นางสุชาดา

ค. นางสุธัมมา

ง. นางสุนันทา

คำตอบ : ข

๑๕. ญาณใด เป็นเหตุให้สิ้นอาสวะในวันตรัสรู้ ?

ก. ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ

ข. จุตูปปาตญาณ

ค. อาสวักขยญาณ

ง. ทิพพจักขุญาณ

คำตอบ : ค

๑๖. พระพุทธเจ้าตรัสรู้ เมื่อพระชนมายุเท่าไร ?

ก. ๒๕ พรรษา

ข. ๓๕ พรรษา

ค. ๓๖ พรรษา

ง. ๔๕ พรรษา

คำตอบ : ข

๑๗. ผู้ถึงพระพุทธและพระธรรมเป็นสรณะ คือใคร ?

ก. บิดาของยสกุณฑลบุตร

ข. ยสกุณฑลบุตร

ค. อุปติสสะและโกณฑิยะ

ง. ตปุสสะและภัลลิกะ

คำตอบ : ง

๑๘. ใครทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าขอให้โปรดเวไนยสัตว์ ?

ก. พกาพรหม

ข. ฌฎิการพรหม

ค. มหาพรหม

ง. สหัมบดีพรหม

คำตอบ : ง

๑๙. หลังจากตรัสรู้แล้ว พระพุทธเจ้าทรงจำพรรษาแรกที่ไหน ?

ก. ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน

ข. วัดเวฬุวัน

ค. วัดเชตวัน

ง. ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม

คำตอบ : ก

๒๐. พระธรรมเทศนาถ้อยคำแรก ชื่อว่าอะไร ?

ก. อาทิตตปริยายสูตร

ข. อนัตตลักขณสูตร

ค. ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร

ง. มงคลสูตร

คำตอบ : ค

๒๑. ทางสายกลาง คืออะไร ?

ก. อริยมรรคมีองค์ ๘

ข. วิชชา ๘

ค. อริยบุคคล ๘

ง. สมบัติ ๘

คำตอบ : ก

๒๒. ผู้ได้ดวงตาเห็นธรรมเบื้องต้น เป็นพระอริยบุคคลชั้นไหน ?

ก. พระโสดาบัน

ข. พระสกทาคามี

ค. พระอนาคามี

ง. พระอรหันต์

คำตอบ : ก

๒๓. พระอริยสาวกองค์แรก คือใคร ?

ก. พระวัปปะ

ข. พระภัททิยะ

ค. พระอัญญาโกณฑัญญะ

ง. พระอัสสชิ

คำตอบ : ค

๒๔. พระปัญญาวัคคีย์สำเร็จเป็นพระอรหันต์ เพราะฟังพระสูตรใด ?

ก. อาทิตตปริยายสูตร

ข. อนัตตลักขณสูตร

ค. รัมมจักกัปปวัตตนสูตร

ง. เวทนาปริคคหสูตร

คำตอบ : ข

๒๕. พระรัตนตรัย เกิดขึ้นในโลกเมื่อไร ?

ก. วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓

ข. วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖

ค. วันขึ้น ๑๕ เดือน ๘

ง. วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๙

คำตอบ : ค

๒๖. อุบาสกคนแรก ผู้ถึงรัตนะ ๓ คือใคร ?

ก. อนาคตปิณฑกเศรษฐี

ข. ตปุสสะและภัลลิกะ

ค. พระเจ้าพิมพิสาร

ง. บิดาของพระยสะ

คำตอบ : ง

๒๗. วัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนา ชื่อว่าอะไร ?

ก. เขตวัน

ข. ลัญจิวัน

ค. เวฬุวัน

ง. อัมพวัน

คำตอบ : ค

๒๘. โกลิตปริพาชกได้ดวงตาเห็นธรรม เพราะฟังธรรมจากใคร ?

- ก. พระพุทธเจ้า
- ข. อุปติสสปริพาชก
- ค. พระอัสสชิ
- ง. สุภัททปริพาชก

คำตอบ : ข

๒๙. ผู้ที่ออกบวชอุทิศพระอรหันต์ในโลก คือใคร ?

- ก. อุปติสสมาณพ
- ข. โกลิตสมาณพ
- ค. อชิตสมาณพ
- ง. ปิณฑลสมาณพ

คำตอบ : ง

๓๐. วันจาตุรงคสันนิบาต พระพุทธเจ้าทรงแสดงหลักธรรมอะไร ?

- ก. ภิกขุปาฏิโมกข์
- ข. โอวาทปาฏิโมกข์
- ค. ภิกขุณีปาฏิโมกข์
- ง. อริยสัจ

คำตอบ : ข

๓๑. ใครทำบุญอุทิศให้ญาติผู้ล่วงลับไปแล้วเป็นคนแรก ?

- ก. พระเจ้าพิมพิสาร
- ข. อนาคตปิณฑกเศรษฐี
- ค. พระเจ้าปเสนทิโกศล
- ง. นางวิสาขา มหาอุบาสิกา

คำตอบ : ก

๓๒. ใครทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าเสด็จกลับกรุงกบิลพัสดุ์ได้สำเร็จ ?

- ก. พระอานนท์
- ข. พระฉันทะ
- ค. พระกาฬทายี
- ง. พระอุบาลี

คำตอบ : ก

๓๓. พระพุทธเจ้าทรงปลงอายุสังขาร ณ สถานที่ใด ?

ก. ปาสาณเจดีย์

ข. อนิมิสเจดีย์

ค. รัตนฆรเจดีย์

ง. ปาวาลเจดีย์

คำตอบ : ง

๓๔. พระพุทธเจ้าทรงจำพรรษาสุดท้าย ณ สถานที่ใด ?

ก. นาลันทา

ข. เวฬุคาม

ค. เวฬุวัน

ง. กุสินารา

คำตอบ : ข

๓๕. ใครถวายบิณฑบาตครั้งสุดท้ายแก่พระพุทธเจ้า ?

ก. นายจุนทกัมมารบุตร

ข. นางวิสาขา มหาอุบาสิกา

ค. นางสุชาดา

ง. อนาถปิณฑิกเศรษฐี

คำตอบ : ก

๓๖. ใครเป็นพระอรหันต์องค์สุดท้ายก่อนพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ?

ก. พระอานนท์

ข. พระฉันทะ

ค. สุภัททวุฒฒบรพชิต

ง. สุภัททปริพาชก

คำตอบ : ง

๓๗. ก่อนปรินิพพาน พระพุทธเจ้าทรงตั้งใครเป็นศาสดาแทน ?

ก. พระมหากัสสปะ

ข. พระอานนท์

ค. พระอุบาลี

ง. พระธรรมวินัย

คำตอบ : ง

๓๘. พระพุทธเจ้าตรัสโอวาทครั้งสุดท้าย ว่าด้วยเรื่องอะไร ?

ก. ความสันโดษ

ข. ความไม่ประมาท

ค. ความกตัญญู

ง. ความอดทน

คำตอบ : ข

๓๙. พระพุทธเจ้าปรินิพพานที่เมืองไหน ?

ก. เมืองปาวา

ข. เมืองพาราณสี

ค. เมืองกุสินารา

ง. เมืองสาวัตถี

คำตอบ : ค

๔๐. สุนทรพจน์ของโทณพราหมณ์ที่ห้ามกษัตริย์แย่งชิงพระสารีริกธาตุ ว่าด้วยเรื่องอะไร ?

ก. สามัคคีธรรม

ข. เมตตาธรรม

ค. ยุติธรรม

ง. ทศพิธราชธรรม

คำตอบ : ก

๔๑. แบบอย่าง หรือแบบแผน ที่พึงปฏิบัติในทางศาสนา เรียกว่าอะไร ?

ก. ศาสนปฏิบัติ

ข. ศาสนธรรม

ค. ศาสนศึกษา

ง. ศาสนพิธี

คำตอบ : ง

๔๒. ผู้รับนับถือพระพุทธเจ้า ว่าเป็นของของตน หมายถึงข้อใด ?

ก. อุบาสก

ข. อุบาสิกา

ค. พุทธมามกะ

ง. พุทธบริษัท

คำตอบ : ค

๔๓. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีกี่วัน ?

ก. ๓ วัน

ข. ๔ วัน

ค. ๕ วัน

ง. ๖ วัน

คำตอบ : ข

๔๔. การเวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จัดเข้าในพิธีใด ?

ก. กุศลพิธี

ข. ทานพิธี

ค. บุญพิธี

ง. ปกิณกพิธี

คำตอบ : ก

๔๕. วันอัฐมีบูชา ตรงกับวันอะไร ?

ก. วันแสดงปฐมเทศนา

ข. วันแสดงโอวาทปาฏิโมกข์

ค. วันมหาปวารณา

ง. วันถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระ

คำตอบ : ง

๔๖. วันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ ตรงกับวันอะไร ?

ก. วันมาฆบูชา

ข. วันวิสาขบูชา

ค. วันอัฐมีบูชา

ง. วันอาสาฬหบูชา

คำตอบ : ง

๔๗. วันเทโวโรหนะ คือวันอะไร ?

ก. วันพระเจ้าเปิดโลก

ข. วันแสดงปฐมเทศนา

ค. วันแสดงโอวาทปาฏิโมกข์

ง. วันอธิษฐานเข้าพรรษา

คำตอบ : ก

๔๘. ข้อใด จัดเป็นกาลทาน ?

ก. สังฆทาน

ข. ปาฏิบุคลิกทาน

ค. ผ้าป่า

ง. กฐินทาน

คำตอบ : ง

๔๙. มะยัง กันต...ปัญญาะ สีลานิ ยาจามะ เป็นคำอะไร ?

ก. อารามวาสี

ข. อารามธรรม

ค. อารามพระปริตร

ง. อารามศีล

คำตอบ : ง

๕๐. ข้อใด เป็นคำกรวดน้ำแบบย่อ ?

ก. สัพเพ สตฺตา อเวรา โหนตุ

ข. อิหํ เม ญาตีนิ โหตุ สุขิตา โหนตุ ญาโตโย

ค. ยถา วาริวหา ปุรา ปรีปฺเรนฺติ สาคร์

ง. อิมินา ปุญฺญกมฺเมน อุปชฺฌายา คฺคฺชฺตุตฺตรา

คำตอบ : ข

เฉลยวิชาพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นตรี
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ก	๑๑. ก	๒๑. ก	๓๑. ก	๔๑. ง
๒. ก	๑๒. ง	๒๒. ก	๓๒. ก	๔๒. ก
๓. ข	๑๓. ก	๒๓. ก	๓๓. ง	๔๓. ก
๔. ง	๑๔. ข	๒๔. ข	๓๔. ข	๔๔. ก
๕. ก	๑๕. ก	๒๕. ก	๓๕. ก	๔๕. ง
๖. ก	๑๖. ข	๒๖. ง	๓๖. ง	๔๖. ง
๗. ก	๑๗. ง	๒๗. ก	๓๗. ง	๔๗. ก
๘. ข	๑๘. ง	๒๘. ข	๓๘. ข	๔๘. ง
๙. ก	๑๙. ก	๒๙. ง	๓๙. ก	๔๙. ง
๑๐. ง	๒๐. ก	๓๐. ข	๔๐. ก	๕๐. ข

ปัญหาและเฉลยวิชาเบญจศีล เบญจธรรม (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นตรี
สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. หลักกรรมใด ปรับพฤติกรรมทางกายวาจาของมนุษย์ให้เรียบร้อย ?

ก. ทาน

ข. ศีล

ค. สมာธิ

ง. ปัญญา

คำตอบ : ข

๒. ข้อห้าม ๕ อย่าง มีปาณาติบาตเป็นต้น เรียกว่าอะไร ?

ก. เบญจศีล

ข. เบญจธรรม

ค. เบญจพล

ง. เบญจขันธุ์

คำตอบ : ก

๓. ข้อใด เป็นประโยชน์ในการบัญญัติศีล ?

ก. เพื่อให้สงบเยือกเย็น

ข. เพื่อให้มีจิตใจมั่นคง

ค. เพื่อให้ปัญญาผ่องใส

ง. เพื่อให้คนนับถือบูชา

คำตอบ : ก

๔. การเบียดเบียนกันทางกาย ตรงกับข้อใด ?

ก. ยุยง

ข. ปองร้าย

ค. ดุด่า

ง. ชกต่อย

คำตอบ : ง

๕. การเบียดเบียนกันทางวาจา ตรงกับข้อใด ?

ก. ยกพวกตีกัน

ข. ยุยงให้แตกกัน

ค. วังร้าวทรัพย์

ง. อาฆาตมาดร้าย

คำตอบ : ข

๖. คำว่า ปาณาติบาต มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. การทำร้ายร่างกาย

ข. การทรมานสัตว์

ค. การทำให้ตาย

ง. การทำให้พิการ

คำตอบ : ค

๗. คำว่า อนุโลมปาณาติบาต มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. ทำร้ายร่างกาย

ข. ทำร้ายจิตใจ

ค. ทำลายทรัพย์สิน

ง. ทำลายชื่อเสียง

คำตอบ : ก

๘. คำว่า ทรกรรม หมายถึง การประพฤดิเห็นมโหศแก่ใคร ?

ก. เด็ก

ข. สตรี

ค. คนชรา

ง. สัตว์

คำตอบ : ง

๙. คำว่า ผจญสัตว์ ตรงกับข้อใด ?

ก. ชนโค ชนไก่

ข. ใช้งานและเจียนตี

ค. ใช้งานเกินกำลัง

ง. ปล่อยให้อดอยาก

คำตอบ : ก

๑๐. ฆ่า ได้แก่การทำให้ตาย ตรงกับข้อใด ?

ก. ทำแท้ง

ข. ทำทรกรรม

ค. ทำให้เสียโฉม

ง. ทำให้พิการ

คำตอบ : ก

๑๑. คนทะเลาะกันใช้มีดฟันจนแขนขาด อนุโลมปาณาติบาตข้อใด ?

ก. ทำให้เสียโฉม

ข. ทำให้พิการ

ค. ทำให้เจ็บลำบาก

ง. ทำทรกรรม

คำตอบ : ข

๑๒. ยิงนกตกปลาสัตว์เพื่อความสำราญ จัดเข้าในทรกรรมข้อใด ?

ก. ใช้การ

ข. ผจญสัตว์

ค. นำไป

ง. เล่นสนุก

คำตอบ : ง

๑๓. อานิสงส์การงดเว้นจากปาณาติบาต ตรงกับข้อใด ?

ก. มีโรคน้อย

ข. มีคนเชื่อถือ

ค. มีทรัพย์มาก

ง. มีบริวารมาก

คำตอบ : ก

๑๔. กิริยาเช่นไร เป็นความผิดในอทินนาทานข้อว่า ตู๋ ?

ก. ฝ่องร้องเอาทรัพย์สินคนอื่น

ข. ถือเอาของคนอื่นด้วยวิสาสะ

ค. รับฝากของแต่ไม่ยอมคืนให้

ง. หยิบของขณะที่เจ้าของเผลอ

คำตอบ : ก

๑๕. สวิญญาณภรรยาในเรื่องอทินนาทาน ตรงกับข้อใด ?

ก. บ้าน

ข. รถยนต์

ค. ต้นไม้

ง. สัตว์เลี้ยง

คำตอบ : ง

๑๖. ข้อใด ไม่ใช่ความผิดที่นับเข้าในอทินนาทาน ?

ก. ตัดไม้ทำลายป่า

ข. ลักพระพุทธรูป

ค. ลอบวางระเบิด

ง. ละเมิดลิขสิทธิ์

คำตอบ : ค

๑๗. ข้อใด จัดเป็นอนุโลมโจรกรรม ?

ก. ลัก

ข. ปล้น

ค. นก

ง. รับสินบน

คำตอบ : ง

๑๘. ข้อใด ตรงกับคำว่า หลอก ในเรื่องอทินนาทาน ?

ก. ขายสินค้าเลียนแบบ

ข. พุคปลดให้โอนเงิน

ค. เปลี่ยนของไว้ใช้เอง

ง. กู้เงินไม่ยอมใช้คืน

คำตอบ : ข

๑๙. คบคนโดยขาดความซื่อสัตย์ มุ่งจะเอาทรัพย์สมบัติเขาถ่ายเดียว อนุโลมโจรกรรมข้อใด ?

ก. สมโจร

ข. ปอกลอก

ค. รับสินบน

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ข

๒๐. ททรัพย์สินที่หามาได้ด้วยมิจฉาชีพ มีโทษอย่างไร ?

ก. เสียชื่อเสียง

ข. เสียทรัพย์

ค. เสียศักดิ์ศรี

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ง

๒๑. การประพฤติตนโดยงดเว้นจากอกุทินาทาน ได้ชื่อว่าปฏิบัติตาม อริยมรรคมีองค์ ๘ ข้อใด ?

ก. สัมมาทิฎฐิ

ข. สัมมาสังกัปปะ

ค. สัมมาอาชีวะ

ง. สัมมากัมมันตะ

คำตอบ : ก

๒๒. ข้อใด จัดเข้าในฉาพยาโจรกรรม ?

ก. ทำลายทรัพย์สินคนอื่น

ข. รับซื้อของที่ขโมยมา

ค. เป็นเจ้าหน้าที่รับสินบน

ง. คบคนมุ้งจะเอาทรัพย์

คำตอบ : ก

๒๓. คำว่า ภรรยาท่าน ได้แก่หญิงประเภทใด ?

ก. หญิงไม่มีสามี

ข. หญิงมีสามี

ค. หญิงหย่าสามี

ง. หญิงสามีตาย

คำตอบ : ข

๒๔. สัตว์ข้อที่ ๓ ให้คนงดเว้นเกี่ยวกับเรื่องใด ?

ก. ผิดประเวณี

ข. ฆ่าสัตว์

ค. ดื่มสุราเมรัย

ง. พุดเท็จ

คำตอบ : ก

๒๕. การรักษาศีลข้อที่ ๓ ช่วยลดปัญหาทางสังคมด้านใด ?

ก. การละเมิดลิขสิทธิ์

ข. การละเมิดสิทธิ

ค. การละเมิดทางเพศ

ง. การละเมิดทรัพย์สิน

คำตอบ : ก

๒๖. มุสา ในคำว่า มุสาวาท ตรงกับข้อใด ?

ก. ความเห็นผิด

ข. ความเท็จ

ค. ความเห็นถูก

ง. ความจริง

คำตอบ : ข

๒๗. ความผิดที่นับเข้าในมุสาวาท ตรงกับข้อใด ?

ก. ปฏิฆะ

ข. ปฏิปุจฉา

ค. ปฏิมา

ง. ปฏิสวาระ

คำตอบ : ง

๒๘. ข้อใด มีความเกี่ยวข้องกับศีลข้อที่ ๔ ?

ก. พยายามจะฆ่า

ข. ผู้ฟังเข้าใจผิด

ค. นอกใจคู่ครอง

ง. สับเปลี่ยนของ

คำตอบ : ข

๒๙. คำพูดประเภทใด ตรงกับคำว่า กลับคำ ?

ก. พูดเห็นแก่ได้

ข. พูดเพื่อยกย่อง

ค. พูดหลีกเลียง

ง. พูดให้แตกแยก

คำตอบ : ค

๓๐. กิริยาอดอ้างความศักดิ์สิทธิ์อันไม่เป็นจริง เรียกว่าอะไร ?

ก. ทนสาบาน

ข. ทำเล่ห์กระเท่ห์

ค. เสริมความ

ง. อำนาจ

คำตอบ : ข

๓๑. คำพูดที่ไม่นับเข้าในข้อห้าม ไม่มีโทษแก่ผู้พูด ตรงกับข้อใด ?

ก. โวหาร

ข. อำนาจ

ค. มารยา

ง. สับปลับ

คำตอบ : ก

๓๒. การรักษาศีลข้อที่ ๔ ส่งเสริมให้มนุษย์มีคุณธรรมใด ?

ก. ทาน

ข. ปิยวาจา

ค. อุตถจริยา

ง. สมานัตตตา

คำตอบ : ข

๓๓. คำว่า เลิกเหล้าเลิกจน เพื่อให้เห็นโทษการดื่มน้ำเมาข้อใด ?

ก. เป็นเหตุเสียทรัพย์

ข. เป็นเหตุก่อวิวาท

ค. เป็นเหตุให้เกิดโรค

ง. ทอนกำลังปัญญา

คำตอบ : ก

๓๔. ปัญหาสังคมด้านใด สะท้อนการมองข้ามความสำคัญศีลข้อที่ ๕ ?

ก. การพนันบอล

ข. อาชญากรรม

ค. ยาเสพติด

ง. การทุจริต

คำตอบ : ก

๓๕. การรักษาศีลข้อที่ ๕ มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตอย่างไร ?

ก. ให้มีสติปัญญา

ข. ให้มีสติพินเพื่อน

ค. ให้มีสติวิปลาส

ง. ให้มีสติวิกลจริต

คำตอบ : ก

๓๖. วิรติ ได้แก่กิริยาที่ละเว้นจากข้อห้าม มีความสัมพันธ์กับข้อใด ?

ก. ศีล ๕

ข. พละ ๕

ค. ศีล ๘

ง. จันท์ ๕

คำตอบ : ก

๓๗. ข้อใด ไม่จัดเข้าในวิรติ ๓ อย่าง ?

ก. มังสวิรติ

ข. สมาทานวิรติ

ค. สัมปัตตวิรติ

ง. สมุจเฉทวิรติ

คำตอบ : ก

๓๘. ข้อใด จัดเข้าในกัลยาณธรรม ๕ ประการ ?

ก. ความสำรวมกาย

ข. ความสำรวมวาจา

ค. ความสำรวมกาม

ง. ความสำรวมจิต

คำตอบ : ค

๓๙. การช่วยเหลือคนที่ตกทุกข์ได้ยาก จัดเป็นกัลยาณธรรมใด ?

ก. ความมีเมตตา

ข. ความมีสติ

ค. ความมีกรุณา

ง. ความมีศรัทธา

คำตอบ : ค

๔๐. ตั้งน้ำดื่มไว้หน้าบ้านเพื่อคนสัญจรไปมา จัดเป็นกัลยาณธรรมใด ?

ก. ความมีเมตตา

ข. ความซื่อตรง

ค. ความมีกรุณา

ง. ความกตัญญู

คำตอบ : ก

๔๑. ไม่ดื่มสุรา แต่จำหน่ายสุราหนีภาษี ได้ชื่อว่าขาดกัลยาณธรรมใด ?

ก. ความเที่ยงธรรม

ข. สัมมาอาชีวะ

ค. ความสวามิภักดิ์

ง. ความมีสัตย์

คำตอบ : ข

๔๒. การไม่ประพฤตินอกจากใจคู่ครอง ตรงกับกัลยาณธรรมใด ?

ก. สัมมาอาชีวะ

ข. กามสังวร

ค. ความมีสัตย์

ง. ความมีสติ

คำตอบ : ข

๔๓. ความประพฤติเป็นธรรมในกิจการ ตรงกับข้อใด ?

ก. มาทำงานตรงเวลา

ข. ขายของถูกกฎหมาย

ค. ให้ค่าแรงเหมาะสม

ง. ไม่เอาเปรียบผู้บริโภค

คำตอบ : ก

๔๔. ความประพฤติเป็นธรรมในบุคคล ตรงกับข้อใด ?

ก. รับผิดชอบต่อหน้าที่

ข. ไม่บกพร่องต่อหน้าที่

ค. ไม่ปลอมแปลงสินค้า

ง. ให้ค่าจ้างตามสัญญา

คำตอบ : ง

๔๕. ความประพฤติเป็นธรรมในวัตถุ ตรงกับข้อใด ?

ก. ขายของมีคุณภาพ

ข. ทำงานเต็มเวลาที่กำหนด

ค. ซื่อสัตย์ต่อองค์กร

ง. ไม่ฟ้องนาย ไม่ขายเพื่อน

คำตอบ : ก

๔๖. สิ่งที่ยังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้ง มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. ขาดความกตัญญู

ข. ขาดความเที่ยงตรง

ค. ขาดความซื่อสัตย์

ง. ขาดความรอบคอบ

คำตอบ : ง

๔๗. บุคคลประพฤติตนอย่างไร จึงได้ชื่อว่ามี ความซื่อตรง ?

ก. ไม่คิดร้ายต่อมิตร

ข. รู้อุปการะท่าน

ค. มีความสวามิภักดิ์

ง. กตัญญูรู้คุณ

คำตอบ : ก

๔๘. การลงนามถวายพระพรในหลวง แสดงถึงความมีคุณธรรมใด ?

ก. ความเที่ยงธรรม

ข. ความซื่อตรง

ค. ความสวามิภักดิ์

ง. ความกตัญญู

คำตอบ : ค

๔๙. การประกอบอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มีความสอดคล้องกับ
กัลยาณธรรมใด ?

ก. สัมมาอาชีพะ

ข. ความซื่อสัตย์

ค. ความมีสติ

ง. ความกตัญญู

คำตอบ : ก

๕๐. โครงการฝนหลวงในพระราชดำริ เพื่อช่วยบรรเทาความแห้งแล้ง สอดคล้องกับกัลยาณธรรมใด ?

ก. ความเที่ยงธรรม

ข. ความกตัญญู

ค. ความสวามิภักดิ์

ง. ความมีกรุณา

คำตอบ : ง

เฉลยวิชาเบญจศีล เบญจธรรม (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นตรี
สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ข	๑๑. ข	๒๑. ก	๓๑. ก	๔๑. ข
๒. ก	๑๒. ง	๒๒. ก	๓๒. ข	๔๒. ข
๓. ก	๑๓. ก	๒๓. ข	๓๓. ก	๔๓. ก
๔. ง	๑๔. ก	๒๔. ก	๓๔. ก	๔๔. ง
๕. ข	๑๕. ง	๒๕. ก	๓๕. ก	๔๕. ก
๖. ก	๑๖. ก	๒๖. ข	๓๖. ก	๔๖. ง
๗. ก	๑๗. ง	๒๗. ง	๓๗. ก	๔๗. ก
๘. ง	๑๘. ข	๒๘. ข	๓๘. ก	๔๘. ก
๙. ก	๑๙. ข	๒๙. ก	๓๙. ก	๔๙. ก
๑๐. ก	๒๐. ง	๓๐. ข	๔๐. ก	๕๐. ง

กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

ขุนติโก เมตตวา ลาภี ยสสุตี สุขสีลวา
ปิโย เทวมนุสสถาน มนาโป โหติ ขุนติโก.

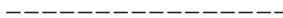
ผู้มีขันตินับว่ามีเมตตา มีลาภ มียศ และมีสุขเสมอ ผู้มีขันติเป็นที่รัก
ที่ชอบใจของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย.

ศ. ม. ๒๒๒.

แต่ขออธิบายเป็นทำนองเทศนาโวหาร อ่างสุภาสิตอื่นมาประกอบไม่น้อย
กว่า ๒ ข้อ และบอกชื่อคัมภีร์ที่มาแห่งสุภาสิตนั้นด้วย ห้ามอ่างสุภาสิตซ้ำซ้อนกัน
แต่จะซ้ำคัมภีร์ได้ไม่ห้าม สุภาสิตที่อ้างมานั้น ต้องเรียงเชื่อมความให้ติดต่อสมเรื่อง
กับกระทู้ตั้ง.

ชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

๕. ข้อใด เป็นปฏิบัติบูชา ?

ก. ตักบาตรทุกเช้า

ข. ถวายสังฆทานทุกวัน

ค. ปลอ่ยนกปลอ่ยนปลา

ง. ทำความดีสม่ำเสมอ

คำตอบ : ง

๖. ปุชฺชนียบุคคล หมายถึงบุคคลประเภทใด ?

ก. คนร่ำรวยทรัพย์

ข. คนที่วางตนน่ายกย่อง

ค. คนเรียนจบสูง

ง. คนปฏิบัติตามกฎหมาย

คำตอบ : ข

๗. เมื่อมีผู้มาเยือน ควรต้อนรับตามหลักปฏิสันถารอย่างไร ?

ก. แนะนำประโยชน์ให้

ข. ต้อนรับให้สมฐานะ

ค. ถามถึงสิ่งที่ต้องการ

ง. ถามถึงฐานะที่มา

คำตอบ : ข

๘. ข้อใด เป็นเหตุให้เกิดสุขทางใจ ?

ก. มีจิตเมตตา

ข. มีกิจการดี

ค. มีทรัพย์มาก

ง. มีตำแหน่งสูง

คำตอบ : ก

๙. ผู้ถูกวิหิงสาวิตกครอบงำ มักมีพฤติกรรมอย่างไร

ก. ฝีกไฟในกาม

ข. โลภอยากได้

ค. ปองร้ายผู้อื่น

ง. ทรมานสัตว์

คำตอบ : ง

๑๐. เมื่อถูกวิหิงสาวิตกครอบงำ จะบรรเทาได้อย่างไร ?

ก. เจริญเมตตา

ข. เจริญกรุณา

ค. เจริญมูทิตา

ง. เจริญอุเบกขา

คำตอบ : ข

๑๑. คิดอย่างไร จัดเป็นเนกขัมมวิตก ?

ก. คิดออกบวช

ข. คิดหนีปัญหา

ค. คิดทำร้ายตัวเอง

ง. คิดอยากแต่งงาน

คำตอบ : ก

๑๒. ธรรมข้อใด บรรเทาพยาบาลวิตกได้ ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มูทิตา

ง. อุเบกขา

คำตอบ : ก

๑๓. รากะ โทสะ โมหะ เรียกว่าไฟเพราะเหตุใด ?

ก. ทำให้กายร้อน

ข. ทำให้ใจร้อน

ค. ทำให้เกิดโรค

ง. ทำให้เครียด

คำตอบ : ข

๑๔. ทำความดีเพราะอยากให้คนยกย่อง จัดเข้าในข้อใด ?

ก. โลกาธิปไตยยะ

ข. อัตตาธิปไตยยะ

ค. รัมมาธิปไตยยะ

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ก

๑๕. ข้อใด เป็นความหมายของคำว่า ญาณ ?

ก. สมานันสูง

ข. ปัญญาหยั่งรู้

ค. แสดงฤทธิ์ได้

ง. การเข้าฌาน

คำตอบ : ข

๑๖. อยากฆ่าตัวตายเพราะเกรงตก ออกหัก รักคุด จัดเป็นตัณหาใด ?

ก. กามตัณหา

ข. ภวตัณหา

ค. วิภวตัณหา

ง. ทิเลส ตัณหา

คำตอบ : ค

๑๗. อยากเป็นใหญ่ จัดเป็นตัณหาอะไร ?

ก. กามตัณหา

ข. ภวตัณหา

ค. วิภวตัณหา

ง. ทิเลส ตัณหา

คำตอบ : ข

๑๘. ในเรื่องปาฏิหาริย์ พระพุทธเจ้าทรงยกย่องข้อใด ?

ก. อิทธิปาฏิหาริย์

ข. อาเทศนาปาฏิหาริย์

ค. อนุศาสน์ปาฏิหาริย์

ง. ยมกปาฏิหาริย์

คำตอบ : ค

๑๙. โลกัตถจริยา ตรงกับข้อใด ?

ก. ช่วยคนให้พ้นทุกข์

ข. ประกาศคำสอน

ค. บัญญัติสิกขาบท

ง. เทศน์โปรดพระญาติ

คำตอบ : ก

๒๐. ข้อใด กล่าวความหมายของวิภูษณ์ได้ถูกต้องที่สุด ?
ก. ทำกรรมแล้วกิเลสจึงเกิด
ข. กิเลสเกิดแล้วจึงมีวิบาก
ค. วิบากเกิดจึงมีกรรม
ง. กิเลสเกิดแล้วให้ทำกรรม
คำตอบ : ง
๒๑. กรรมใดใครก่อ กรรมนั้นย่อมตามสนอง ตรงกับข้อใด ?
ก. กิเลส
ข. กรรม
ค. วิบาก
ง. สงสาร
คำตอบ : ค
๒๒. อานิสงค์ของการปฏิบัติไตรสิกขา คือข้อใด ?
ก. กำจัดทุกข์
ข. กำจัดโศก
ค. กำจัดภัย
ง. กำจัดกิเลส
คำตอบ : ง
๒๓. ผู้ไม่คิดของเวรผู้อื่น เชื่อว่าประพฤตยัปีสเสนาธรรมข้อใด ?
ก. พิจารณาแล้วเว้น
ข. พิจารณาแล้วบรรเทา
ค. พิจารณาแล้วเสพ
ง. พิจารณาแล้วอดกลั้น
คำตอบ : ข
๒๔. ยาบ้าและสิ่งเสพติด พิจารณาแล้วควรทำอย่างไร ?
ก. เสพ
ข. อดกลั้น
ค. เว้น
ง. บรรเทา
คำตอบ : ค

๒๕. ทำอย่างไร จึงจะไม่ริษยาผู้อื่น ?

ก. หมั่นเจริญเมตตา

ข. หมั่นเจริญกรุณา

ค. หมั่นเจริญมูทิตา

ง. หมั่นเจริญอุเบกขา

คำตอบ : ค

๒๖. อัปมัญญาข้อใด เป็นคุณให้เกิดความเที่ยงธรรม ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มูทิตา

ง. อุเบกขา

คำตอบ : ง

๒๗. คำว่า พระสกทาคามี แปลว่าอะไร ?

ก. ผู้เกิดอีกครั้งเดียว

ข. ผู้ไม่เกิดอีก

ค. ผู้เวียนว่ายตายเกิด

ง. ผู้ไม่มาสู่ภพนี้อีก

คำตอบ : ก

๒๘. พรหมโลกชั้นสุทธาวาส เป็นที่บังเกิดของพระอริยบุคคลชั้นใด ?

ก. พระโสดาบัน

ข. พระอนาคามี

ค. พระสกทาคามี

ง. พระอรหันต์

คำตอบ : ข

๒๙. กาม ภพ ทิฏฐิ อวิชชา เรียกว่าโยคะ เพราะเหตุใด ?

ก. เผาใจให้ร้อนรุ่ม

ข. หมักดองในสันดาน

ค. ผูกสัตว์ไว้ในโลก

ง. ประกอบสัตว์ไว้ในภพ

คำตอบ : ง

๓๐. โธมะข้อใด ทำให้เกิดความมีคบอดทางปัญญา ?

ก. กาโมฆะ

ข. ทิฏฐโฆฆะ

ค. อวิชโฆฆะ

ง. ภโวฆะ

คำตอบ : ก

๓๑. บุคคลเช่นใด เรียกว่าอุบาสกอุบาสิกา ?

ก. ผู้นั่งใกล้พระรัตนตรัย

ข. ผู้ศึกษาพระรัตนตรัย

ค. ผู้ไหว้พระรัตนตรัย

ง. ผู้อาศัยพระรัตนตรัย

คำตอบ : ก

๓๒. ผู้อาจรู้ธรรมเมื่อท่านอธิบายความแห่งข้อนี้ ตรงกับข้อใด ?

ก. อุกมกัตถัญญ

ข. วิปจิตถัญญ

ค. เนยยชะ

ง. ปทปรมะ

คำตอบ : ข

๓๓. ผู้พอจะแนะนำได้ เปรียบได้กับบัวชนิดใด ?

ก. บัวพื้นน้ำ

ข. บัวเสมอน้ำ

ค. บัวจะพื้นน้ำวันต่อไป

ง. บัวจมอยู่ในโคลนตม

คำตอบ : ค

๓๔. คนที่มีใจตระหนี่ ควรฟังอนุปุพพิกเถาข้อใด ?

ก. ทานกเถา

ข. สีสกเถา

ค. สักคกเถา

ง. กามาทีนวกเถา

คำตอบ : ก

๓๕. อนุப்புพิกถาข้อใด สันับสนุนส่งเสริมการไม่เบียดเบียนกัน ?

ก. ทานกถา

ข. สीलกถา

ค. สักคกถา

ง. กามาทีนวกถา

คำตอบ : ข

๓๖. ครูไม่สอนวิชาทั้งหมดแก่ศิษย์ เพราะกลัวรู้ทัน จัดเป็นมัจฉริยะข้อใด ?

ก. กุถมัจฉริยะ

ข. ลาภมัจฉริยะ

ค. วัฒนมัจฉริยะ

ง. รัมมมัจฉริยะ

คำตอบ : ง

๓๗. ความตระหนี่หวงแหน มีอะไรเป็นสมุฏฐาน ?

ก. โลภะ

ข. โทสะ

ค. โมหะ

ง. มานะ

คำตอบ : ก

๓๘. คนทุจริตคิดมิชอบ เพราะถูกมารประเภทใดครอบงำ ?

ก. กิเลสมาร

ข. เทวปุตตมาร

ค. ชั้นธมาร

ง. อภิสังขารมาร

คำตอบ : ก

๓๙. มารข้อใด ตัดโอกาสทำความดีได้เด็ดขาด ?

ก. กิเลสมาร

ข. มัจฉุมาร

ค. ชั้นธมาร

ง. อภิสังขารมาร

คำตอบ : ก

๔๐. ความทุกข์ทางใจ จัดเป็นเวทนาอะไร ?

ก. สุข

ข. ทุกข์

ค. โสมนัส

ง. โทมนัส

คำตอบ : ง

๔๑. ความมีเมตตา ช่วยแก้ไขคนที่มีจริตเช่นไร ?

ก. รากจริต

ข. โทสจริต

ค. โมหจริต

ง. วิตักกจริต

คำตอบ : ข

๔๒. เชื้อคนง่าย เป็นผู้มีจริตใด ?

ก. สัทธาจริต

ข. พุทธิจริต

ค. รากจริต

ง. วิตักกจริต

คำตอบ : ก

๔๓. บทสวดใด จัดเป็นธรรมคุณ ?

ก. อิติปิ โส ภควา

ข. สุวากุขาโต

ค. สุปฎิปนโน

ง. มยํ ภนุเต

คำตอบ : ข

๔๔. ธรรมที่ควรน้อมเข้ามาสู่ตน ตรงกับข้อใด ?

ก. ไตรรัตน์

ข. ไตรลักษณ์

ค. ไตรสิกขา

ง. ไตรทวาร

คำตอบ : ค

๔๕. ผู้มีสมาธิในการเรียน เทียบได้กับวิสุทธิข้อใด ?

ก. สีลวิสุทธิ

ข. จิตตวิสุทธิ

ค. ทิณฺฐวิสุทธิ

ง. ญาณทัตตสนวิสุทธิ

คำตอบ : ข

๔๖. ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ตรงกับพุทธคุณข้อใด ?

ก. อรหิ

ข. พุทฺโธ

ค. โลกวิทู

ง. ภควา

คำตอบ : ข

๔๗. ความรู้คู่คุณธรรม อนุโลมตามพุทธคุณข้อใด ?

ก. สมมาสมพุทฺโธ

ข. วิหฺวชาจรณสมปนฺโน

ค. สุคโต โลกวิทู

ง. สตฺถา เทวมนุสฺสสานํ

คำตอบ : ข

๔๘. ผู้ควรรับของทำบุญ ตรงกับสังฆคุณข้อใด ?

ก. อาหุเนยฺโย

ข. ปาหุเนยฺโย

ค. ทกฺขิณฺเญยฺโย

ง. อณฺชติกรณฺเญยฺโย

คำตอบ : ค

๔๙. ข้อใด เป็นผลของทานบารมี ?

ก. มีรูปงาม

ข. มีปัญญามาก

ค. มีอายุยืน

ง. มีทรัพย์มาก

คำตอบ : ง

๕๐. กรรมที่ให้ผลก่อนกรรมอื่นทั้งหมด ได้แก่ข้อใด ?

ก. ชนกกรรม

ข. คุรุกรรม

ค. พหุลกรรม

ง. กตัตตากรรม

คำตอบ : ข

เฉลยวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ก	๑๑. ก	๒๑. ก	๓๑. ก	๔๑. ข
๒. ข	๑๒. ก	๒๒. ง	๓๒. ข	๔๒. ก
๓. ง	๑๓. ข	๒๓. ข	๓๓. ก	๔๓. ข
๔. ก	๑๔. ก	๒๔. ก	๓๔. ก	๔๔. ก
๕. ง	๑๕. ข	๒๕. ก	๓๕. ข	๔๕. ข
๖. ข	๑๖. ก	๒๖. ง	๓๖. ง	๔๖. ข
๗. ข	๑๗. ข	๒๗. ก	๓๗. ก	๔๗. ข
๘. ก	๑๘. ก	๒๘. ข	๓๘. ก	๔๘. ก
๙. ง	๑๙. ก	๒๙. ง	๓๙. ก	๔๙. ง
๑๐. ข	๒๐. ง	๓๐. ก	๔๐. ง	๕๐. ข

ปัญหาและเฉลยวิชาอนุพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นโท

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ประวัติของผู้ตรัสรู้ตาม หมายถึงข้อใด ?

ก. พุทธประวัติ

ข. อนุพุทธประวัติ

ค. พุทธธานุพุทธประวัติ

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ข

๒. ผู้ที่ได้รับการยกย่องว่า เป็นผู้เลิศในด้านนั้น ๆ ตรงกับข้อใด ?

ก. อริยบุคคล

ข. สาวก

ค. เอตทัคคะ

ง. พหูสูตะ

คำตอบ : ค

๓. พระอัญญาโกณฑัญญะ ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศด้านใด ?

ก. อยู่ป่าเป็นวัตร

ข. มีปัญญามาก

ค. ทรงรุดงค์

ง. รู้ราตรีนาน

คำตอบ : ง

๔. พระอรุเวลกัสสปะ ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศด้านใด ?

ก. อยู่ป่าเป็นวัตร

ข. ไม่คลุกคลีด้วยหมู่

ค. มีบริวารมาก

ง. เทียววิณฑบาทเป็นวัตร

คำตอบ : ค

๕. อุปติสสะ ได้ดวงตาเห็นธรรม เพราะฟังธรรมจากใคร ?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระอัญญาโกณฑัญญะ

ค. พระอัสสชิ

ง. พระยสะ

คำตอบ : ค

๖. พระสาวกองค์ใด เป็นแบบอย่างเรื่องความกตัญญู ?

ก. พระราชนะ

ข. พระสารีบุตร

ค. พระอานนท์

ง. พระอนุรุทธะ

คำตอบ : ข

๗. พระสาวกองค์ใด เปรียบเหมือนแม่เหล็กดึงดูด ?

ก. พระมหาโมคคัลลานะ

ข. พระสารีบุตร

ค. พระมหากัสสปะ

ง. พระจุนทะ

คำตอบ : ก

๘. เราจักไม่ชูงวง เข้าไปสู่สกุล พระพุทธเจ้าตรัสสอนใคร ?

ก. พระสารีบุตร

ข. พระมหาโมคคัลลานะ

ค. พระมหากัสสปะ

ง. พระมหากัจจายนะ

คำตอบ : ข

๙. พระมหากัสสปะ ออกบวชเพราะเห็นโทษในการครองเรือนอย่างไร ?

ก. ต้องรับผิดชอบมาก

ข. ต้องคอยรับบาปคนอื่น

ค. ต้องทำแต่บาปกรรม

ง. ต้องพัวพันเรื่องกาม

คำตอบ : ข

๑๐. พระสาวกองค์ใด เป็นผู้ริเริ่มทำสังคายนาครั้งแรก ?

ก. พระสารีบุตร

ข. พระอุรุเวลกัสสปะ

ค. พระมหากัสสปะ

ง. พระอานนท์

คำตอบ : ก

๑๑. ใครแสดงวรรณะ ๔ ว่าเสมอกันด้วยกรรมคือการกระทำ ?

ก. พระมหากัสสปะ

ข. พระมหากัจจายนะ

ค. พระมหาโมคคัลลานะ

ง. พระมหาโกปปีนะ

คำตอบ : ข

๑๒. จักพิจารณาเห็นโลกอย่างไร มัจจุราชจึงจักไม่แลเห็น ใครทูลถาม ?

ก. อชิตมาณพ

ข. โมฆราชมาณพ

ค. ปิงคิยมาณพ

ง. ไรศกมาณพ

คำตอบ : ข

๑๓. พระโมฆราช ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศด้านใด ?

ก. ทรงจีวรเศร้าหมอง

ข. ยินดีในฉานสมบัติ

ค. นลาคนเตโชกสิณ

ง. ตรัสรู้ลับพลัน

คำตอบ : ก

๑๔. พระสาวกองค์ใด เป็นยอดแห่งผู้ว่าง่ายสอนง่าย ?

ก. พระอนุรุทธะ

ข. พระอานนท์

ค. พระราธะ

ง. พระฉันทะ

คำตอบ : ก

๑๕. พระสาวกองค์ใด เป็นยอดแห่งพระธรรมกถึก ?

ก. พระมหากัปปินะ

ข. พระปุลณम्मันตานินบุตร

ค. พระมหากัจจายนะ

ง. พระอัญญาโกณฑัญญะ

คำตอบ : ข

๑๖. พระสาวกองค์ใด เป็นผู้เลิศด้านทำสกุลให้เลื่อมใส ?

ก. พระอุบาลี

ข. พระกาฬุทายี

ค. พระกิมพิละ

ง. พระอัสสชิ

คำตอบ : ข

๑๗. พระสาวกองค์ใด บวชเพราะจำใจ ?

ก. พระราธะ

ข. พระนันทะ

ค. พระอุบาลี

ง. พระอนุรุทธะ

คำตอบ : ข

๑๘. ความรักไม่มีที่สิ้นสุด เป็นความดำริเพื่อสลัดจากทุกข์ของใคร ?

ก. พระมหากัจจายนะ

ข. พระอานนท์

ค. พระนันทะ

ง. พระอนุรุทธะ

คำตอบ : ค

๑๙. พระราहुล ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศด้านใด ?

ก. เกิดในตระกูลสูง

ข. ใฝ่ต่อการศึกษา

ค. มีทิพยจักขุญาณ

ง. ตำรวมอินทรีย์

คำตอบ : ข

๒๐. พระสาวกองค์ใด ได้รับเอตทัคคะด้านทรงพระวินัย ?

ก. พระอุบาลี

ข. พระนันทะ

ค. พระอานนท์

ง. พระสีวลี

คำตอบ : ก

๒๑. พระอุบาลี เมื่อยังไม่ได้อุปสมบทประกอบอาชีพอะไร ?

ก. คำขาย

ข. ทำเกษตรกรรม

ค. ตัดผม

ง. สอนหนังสือ

คำตอบ : ค

๒๒. พระสาวกองค์ใด มักเปล่งอุทานว่า สุขหนอ ๆ ?

ก. พระนันทะ

ข. พระภัททิยะ

ค. พระอนุรุทธะ

ง. พระลกุณฏกภัททิยะ

คำตอบ : ข

๒๓. พระสาวกองค์ใด เคยปรารถนาว่า ขออย่าได้ยินคำว่าไม่มี ?

ก. พระภัททิยะ

ข. พระมหานามะ

ค. พระอนุรุทธะ

ง. พระกิมพิละ

คำตอบ : ค

๒๔. พระอานนท์รับหน้าที่ใด ในคราวทำปฐมสังคายนา ?

ก. เป็นประธานสงฆ์

ข. วิชันาพระธรรม

ค. วิชันาพระวินัย

ง. วิชันาพระธรรมวินัย

คำตอบ : ข

๒๕. ใครยื่นขวางช้างนาพาศิริที่จะทำร้ายพระพุทธเจ้า ?

ก. พระสารีบุตร

ข. พระนันทะ

ค. พระราหุล

ง. พระอานนท์

คำตอบ : ง

๒๖. พระสาวกองค์ใด ได้รับแต่งตั้งให้เป็นพุทธอุปัฏฐาก ?

ก. พระราหุล

ข. พระสารีบุตร

ค. พระอานนท์

ง. พระมหากัสสปะ

คำตอบ : ค

๒๗. ใครปรารถนาความเพียรอย่างแรงกล้า เคนจกรมจนเท้าแตก ?

ก. พระโสมโกพิวิสะ

ข. พระรัฐบาล

ค. พระโสมกุกุณฑณะ

ง. พระลกุณฎกภัททิยะ

คำตอบ : ก

๒๘. โลกคือหมุ่สัตว์ พร่องอยู่เป็นนิตย์ ไม่รู้จักอิม ใครกล่าว ?

ก. พระจกขุบาล

ข. พระรัฐบาล

ค. พระโมฆราช

ง. พระเจ้าโกรัพยะ

คำตอบ : ข

๒๙. พระสาวกองค์ใด อดอาหารประท้วง เพราะไม่ได้บวช ?

ก. พระมหากัปปินะ

ข. พระรัฐบาล

ค. พระปิลินทวัจฉะ

ง. พระอานนท์

คำตอบ : ข

๓๐. พระโศภนภุชฌิกันณะ บวชเป็นสามเณรอยู่ถึง ๓ ปี จึงได้อุปสมบท เพราะเหตุใด ?

ก. มีพระสงฆ์ไม่พอ

ข. มีอายุไม่ครบ ๒๐ ปี

ค. ไม่มีบาตรและจีวร

ง. หาพระอุปัชฌาย์ไม่ได้

คำตอบ : ก

๓๑. พระลกุณภูกภัททียเถระ ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศด้านใด ?

ก. ชำนาญมนมยิทธิ

ข. แสดงธรรมอย่างวิจิตร

ค. แสดงธรรมไพเราะ

ง. มีเสียงไพเราะ

คำตอบ : ง

๓๒. พระปิลินทวัจฉเถระ ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศด้านใด ?

ก. แสดงธรรมได้ไพเราะ

ข. ผู้จับฉลากเป็นปฐม

ค. พ้นกิเลสด้วยศรัทธา

ง. เป็นที่รักใคร่ของเทวดา

คำตอบ : ง

๓๓. พระสาวกองค์ใด ก่อนบวชถูกล้อเลียนว่า เด็กไม่มีแม่ ?

ก. พระรัฐบาล

ข. พระราชา

ค. พระกุมารกัสสปะ

ง. พระโกณฑธาน

คำตอบ : ค

๓๔. พระสาวกองค์ใด ก่อนบวชมักพูดหักล้างคนอื่น ทำให้ไม่มีใคร อยากรับหา
สมาคม ?

ก. พระโศณกุฎิกัณณะ

ข. พระกุมารกัสสปะ

ค. พระปุลณชิ

ง. พระมหาโกฏิฐิตะ

คำตอบ : ง

๓๕. พระสาวกที่เป็นต้นบัญญัติข้อห้ามดื่มสุรา คือใคร ?

ก. พระนาคิตะ

ข. พระสาครตะ

ค. พระอุปเสนะ

ง. พระอุทายี

คำตอบ : ข

๓๖. พระสาวกองค์ใด ถูกพระศาสดาดำนิว่า โมฆบุรุษผู้้มักมาก ?

ก. พระสุภูติ

ข. พระจุนทะ

ค. พระเรวตะ

ง. พระอุปเสนะ

คำตอบ : ง

๓๗. พระสีวลีเป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลายด้านใด ?

ก. มีลาภมาก

ข. มีบริวารมาก

ค. มีบุญมาก

ง. มีปัญญามาก

คำตอบ : ก

๓๘. ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นชื่อว่าเห็นเรา พระพุทธเจ้าตรัสแก่ใคร ?

ก. พระมหากัจจายนะ

ข. พระวัคคลี

ค. พระพากุลละ

ง. พระราหุล

คำตอบ : ข

๓๘. ใครสำเร็จเป็นพระอรหันต์ แต่ยังไม่ทันบวชก็ปรินิพพาน ?

ก. พระพาหิยะ

ข. พระอุปัชฌายะ

ค. พระพากุลละ

ง. พระวัณโณ

คำตอบ : ก

๔๐. พระสาวกองค์ใด ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้มีโรคน้อย ?

ก. พระอุททมิ

ข. พระอุบาลี

ค. พระพากุลละ

ง. พระวัณโณ

คำตอบ : ค

๔๑. วิสสุปนายิกา เกี่ยวข้องกับวันอะไร ?

ก. วันเข้าพรรษา

ข. วันออกพรรษา

ค. วันมหาปวารณา

ง. วันเข้าเขตกฐินกาล

คำตอบ : ก

๔๒. การทำสามัคคีธรรม มีความหมายว่าอย่างไร ?

ก. การขอขมาโทษต่อกัน

ข. การว่ากล่าวตักเตือนกัน

ค. การถือนิสัยกับอาจารย์

ง. การแสดงความบริสุทธิ์

คำตอบ : ก

๔๓. วันพระ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร ?

ก. วันอุโบสถ

ข. วันวิสาขบูชา

ค. วันปาฏิพัช

ง. วันธรรมสวนะ

คำตอบ : ง

๔๔. วันมหาปวารณา ตรงกับข้อใด ?

ก. วันแสดงธรรม

ข. วันอุโบสถ

ค. วันเข้าพรรษา

ง. วันออกพรรษา

คำตอบ : ง

๔๕. สวดมาติกาในงานพระราชพิธี ใช้คำใด ?

ก. สดับพระธรรมเทศนา

ข. สดับพระมาติกา

ค. สดับปกรณ์

ง. สดับพระอภิธรรม

คำตอบ : ค

๔๖. ผ้าที่โยงจากโถงศพเพื่อทำพิธีทอดผ้าบังสุกุล เรียกว่าอะไร ?

ก. ญาโยง

ข. มาลาโยง

ค. ญามาลา

ง. สายโยง

คำตอบ : ก

๔๗. ทักษิณานุประทาน หมายถึงอะไร ?

ก. การทำบุญสะเดาะเคราะห์

ข. การทำบุญขึ้นบ้านใหม่

ค. การทำบุญอุทิศให้ผู้ตาย

ง. การทำบุญเสริมอายุมงคล

คำตอบ : ค

๔๘. หลังรับศีลแล้ว ก่อนพระจะเทศน์ ต้องอาราธนาว่า...

ก. มยฺ ภนฺเต วิสุํ วิสุํ...

ข. อิมานิ มยฺ ภนฺเต...

ค. วิปตุติปฏิพาหาย...

ง. พุรหฺมา จ โลกาธิปตี...

คำตอบ : ง

๔๘. ซ้อใด เป็นอนุภาพของพระปริตร ?

ก. ให้รวยเงินทอง

ข. ให้มีอายุยืน

ค. ขจัดทุกข์ ภัย โรค

ง. เจริญด้วยยศศักดิ์

คำตอบ : ค

๕๐. ซ้อใด ไม่มีในศีล ๘ ?

ก. ปาณาติปาตา เวรมณี

ข. อทินนาทานา เวรมณี

ค. กาเมสุ มิจฺฉาจารา เวรมณี

ง. มุสาวาทา เวรมณี

คำตอบ : ค

เฉลยวิชาอนุพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นโท
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ข	๑๑. ข	๒๑. ก	๓๑. ง	๔๑. ก
๒. ก	๑๒. ข	๒๒. ข	๓๒. ง	๔๒. ก
๓. ง	๑๓. ก	๒๓. ก	๓๓. ก	๔๓. ง
๔. ก	๑๔. ก	๒๔. ข	๓๔. ง	๔๔. ง
๕. ก	๑๕. ข	๒๕. ง	๓๕. ข	๔๕. ก
๖. ข	๑๖. ข	๒๖. ก	๓๖. ง	๔๖. ก
๗. ก	๑๗. ข	๒๗. ก	๓๗. ก	๔๗. ก
๘. ข	๑๘. ก	๒๘. ข	๓๘. ข	๔๘. ง
๙. ข	๑๙. ข	๒๙. ข	๓๙. ก	๔๙. ก
๑๐. ก	๒๐. ก	๓๐. ก	๔๐. ก	๕๐. ก

ปัญหาและเฉลยวิชาอุโบสถศีล (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นโท
สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. หลักธรรมเบื้องต้นเพื่อบรรลุผลสูงสุดคือพระนิพพาน คืออะไร ?

ก. ทาน

ข. ศีล

ค. สมาธิ

ง. ปัญญา

คำตอบ : ข

๒. อะไรเป็นอุปสรรคในการรักษาศีลของคนทั่วไป ?

ก. ความทุพพลภาพ

ข. ความแก่ชรา

ค. ความเจ็บป่วย

ง. ความไม่กลัวบาป

คำตอบ : ง

๓. อุโบสถศีล บัญญัติขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ใด ?

ก. เพื่อทำกิจทางพระพุทธศาสนา

ข. เพื่อหยุดการงานของคฤหัสถ์

ค. เพื่อขัดเกลากิเลสอย่างหยาบ

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ง

๔. อุโบสถศีล บัญญัติขึ้นเพื่อกลุ่มบุคคลใด ?

ก. ประชาชนทั่วไป

ข. เจ้าลัทธินอกศาสนา

ค. อุบาสกอุบาสิกา

ง. นักบวชนอกศาสนา

คำตอบ : ค

๕. อุโบสถ มีคำแปลว่าอะไร ?

ก. การจำพรรษา

ข. การเข้าจำ

ค. การจำศีล

ง. การจำวัด

คำตอบ : ข

๖. กษัตริย์พระองค์ใด ปราบปรามการถืออุโบสถศีลในพระพุทธศาสนา ?

ก. พระเจ้าพรหมทัต

ข. พระเจ้าอชาตศัตรู

ค. พระเจ้าพิมพิสาร

ง. พระเจ้าสุทโธทนะ

คำตอบ : ค

๗. ธรรมเนียมการรักษาอุโบสถ ถือปฏิบัติกันมาตั้งแต่เมื่อไร ?

ก. ก่อนพุทธกาล

ข. สมัยพุทธกาล

ค. หลังพุทธกาล

ง. หลังสังคายนา

คำตอบ : ก

๘. สรรตริย์ คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ตรงกับข้อใด ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระศักดิ์สิทธิ์

ค. พระประจำวัน

ง. พระรัตนตรัย

คำตอบ : ง

๙. สรรคมนั มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. การถือเอาเป็นที่พึ่ง

ข. การยึดมั่นถือมั่น

ค. การถือเป็นอารมณ์

ง. การถืออุภยยาม

คำตอบ : ก

๑๐. คำว่า สรณะกำจัดภัย หมายถึงภัยในข้อใด ?

ก. โรครภัย

ข. อุทกภัย

ค. โจรภัย

ง. กิเลสภัย

คำตอบ : ง

๑๑. คำว่า พุทธะ มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. ผู้ตรัสรู้

ข. ผู้รู้แจ้งโลก

ค. ผู้อดทน

ง. ผู้สิ้นกิเลส

คำตอบ : ก

๑๒. อบาย ในคำว่า ธรรมรักษาผู้ปฏิบัติไม่ให้ตกอบาย ตรงกับข้อใด ?

ก. นรกภูมิ

ข. มนุษยโลก

ค. เทวโลก

ง. พรหมโลก

คำตอบ : ก

๑๓. พระสงฆ์ในเรื่องสรณคมน์ หมายถึงข้อใด ?

ก. พระประธาน

ข. พระเถระ

ค. พระประจำวัน

ง. พระอริยะ

คำตอบ : ง

๑๔. มีศีลเสมอกัน มีทิวฐิเสมอกัน เป็นคุณสมบัติของใคร ?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ค

๒๐. อุโบสถนอกพุทธกาล คนส่วนใหญ่นิยมรักษาด้วยวิธีใด ?

ก. งดอาหาร

ข. งดฆ่าสัตว์

ค. งดแต่งตัว

ง. งดคู่มหรศพ

คำตอบ : ก

๒๑. อุโบสถนอกพุทธกาลกับสมัยพุทธกาล เหมือนกันในเรื่องใด ?

ก. รับสรงกมนี

ข. สมาทานศีล

ค. งดเว้นอาหาร

ง. รักษาศีล ๘

คำตอบ : ค

๒๒. หากรักษาปฏิชาครอุโบสถวันพระ ๘ ค่ำ วันสังจะเป็นวันที่ค้ำ ?

ก. ๖ ค่ำ

ข. ๗ ค่ำ

ค. ๘ ค่ำ

ง. ๕ ค่ำ

คำตอบ : ง

๒๓. การรักษาอุโบสถประเภทใด กำหนดเวลาเป็นเกณฑ์ ?

ก. โคपालอุโบสถ

ข. ปกติอุโบสถ

ค. นิคคัณฐอุโบสถ

ง. อริยอุโบสถ

คำตอบ : ข

๒๔. การรักษาอุโบสถประเภทใด กำหนดอานิสงส์เป็นเกณฑ์ ?

ก. ปกติอุโบสถ

ข. ปฏิชาครอุโบสถ

ค. อริยอุโบสถ

ง. ปาฏิหาริยอุโบสถ

คำตอบ : ค

๒๕. ปกติอุโบสถที่นิยมรักษากันอยู่ทุกวันนี้ เดือนหนึ่งมีกี่ครั้ง ?

ก. ๒ ครั้ง

ข. ๔ ครั้ง

ค. ๖ ครั้ง

ง. ๘ ครั้ง

คำตอบ : ข

๒๖. อุโบสถประเภทใด กำหนดให้รักษาราวละ ๓ วัน ?

ก. ปกติอุโบสถ

ข. ปฏิชาครอุโบสถ

ค. อริยอุโบสถ

ง. นิกคัณฐอุโบสถ

คำตอบ : ข

๒๗. อุโบสถประเภทใด กำหนดให้รักษาราวละ ๔ เดือน ?

ก. โคपालกอุโบสถ

ข. ปฏิชาครอุโบสถ

ค. ปาฏิหาริยอุโบสถ

ง. นิกคัณฐอุโบสถ

คำตอบ : ค

๒๘. รู้ว่ามีเจ้าของหวง เป็นองค์แห่งอุโบสถศีลข้อใด ?

ก. สิกขาบทที่ ๑

ข. สิกขาบทที่ ๒

ค. สิกขาบทที่ ๖

ง. สิกขาบทที่ ๗

คำตอบ : ข

๒๙. อุโบสถศีลข้อใด ขาดเพราะประพฤติกี่ยวข้องในกาม ?

ก. สิกขาบทที่ ๑

ข. สิกขาบทที่ ๒

ค. สิกขาบทที่ ๓

ง. สิกขาบทที่ ๖

คำตอบ : ค

๓๐. อุโบสถศีลข้อใด ขาดเพราะประพฤติดิถีทางวาจา ?

ก. สิกขาบทที่ ๒

ข. สิกขาบทที่ ๔

ค. สิกขาบทที่ ๖

ง. สิกขาบทที่ ๘

คำตอบ : ข

๓๑. อุโบสถศีลข้อที่ ๓ ห้ามผู้สมาทานกระทำเรื่องใด ?

ก. การล่วงประเวณี

ข. การร้องเพลง

ค. การดื่มสุราเมรัย

ง. การอดอาหาร

คำตอบ : ก

๓๒. อุโบสถศีลข้อที่ ๖ เวลาเที่ยงแล้วถึงก่อนอรุณขึ้น เรียกว่าอะไร ?

ก. กาล

ข. กาลเทศะ

ค. วิกาล

ง. กาลกิริยา

คำตอบ : ค

๓๓. อาหารประเภทใด ห้ามคนถืออุโบสถศีลรับประทานในยามวิกาล ?

ก. สมอ

ข. มะขามเทศ

ค. เนย

ง. มะขามป้อม

คำตอบ : ข

๓๔. อุโบสถศีลข้อที่ ๗ ห้ามผู้สมาทานกระทำเรื่องใด ?

ก. พุศปด

ข. เสพกาม

ค. แต่งตัว

ง. ลักขง

คำตอบ : ค

๓๕. การห้ามคนถืออุโบสถศีลตกแต่งร่างกายในขณะรักษาอุโบสถ เพื่อจุดประสงค์ใด ?

ก. บรรเทาความยินดีในนามกาย

ข. บรรเทาความมัวเมาในรูปกาย

ค. บรรเทาความยึดมั่นในเวทนา

ง. บรรเทาความพอใจในลาภยศ

คำตอบ : ข

๓๖. ปัจจุบัน คนส่วนใหญ่นิยมสมาทานอุโบสถศีลที่ไหน ?

ก. บ้านตนเอง

ข. บ้านคนทรงเจ้า

ค. โรงเจทั่วไป

ง. วัดทั่วไป

คำตอบ : ง

๓๗. ในวันอุโบสถ ควรสมาทานอุโบสถศีลเวลาใด ?

ก. เวลาเช้า

ข. เวลาเที่ยงวัน

ค. เวลาบ่าย

ง. เวลากลางคืน

คำตอบ : ก

๓๘. คำว่า อิมินา สกุกาเรน ตํ ภควนฺตุ อภิปุชยาม เป็นคำกล่าวบูชาพระรัตนตรัยใด ?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ก

๓๘. คำว่า อชฺช โภญฺโต ปกฺขสฺส อญฺจมี ทิวโส ... เป็นคำกล่าวอะไร ?

ก. สมာทานศีล ๘

ข. คำประกาศอุโบสถ

ค. อารานาธรรม

ง. กราบพระรัตนตรัย

คำตอบ : ข

๔๐. วันปณฺธสีในคำประกาศอุโบสถ หมายถึงวันที่ค่า ?

ก. วัน ๘ ค่า

ข. วัน ๙ ค่า

ค. วัน ๑๔ ค่า

ง. วัน ๑๕ ค่า

คำตอบ : ง

๔๑. ข้อใด กำหนดให้กระทำต่อจากคำประกาศอุโบสถ ?

ก. อารานาศีล

ข. รับสรณคมน์

ค. รับศีลอุโบสถ

ง. ถือนิยมนุสส

คำตอบ : ก

๔๒. เรื่องที่ไม่ควรนำมาพูดในขณะที่อุโบสถศีล เรียกว่าอะไร ?

ก. อนุப்புพิกถา

ข. อริยมรรคกถา

ค. ตีรจฺจนกถา

ง. อนุโมทนาถา

คำตอบ : ค

๔๓. อุโบสถประเภทใด กำหนดข้อห้ามบางเรื่องไม่ห้ามบางเรื่อง ?

ก. ปกติอุโบสถ

ข. โคपालอุโบสถ

ค. อริยอุโบสถ

ง. นิคคัณฐอุโบสถ

คำตอบ : ง

๔๔. อุโบสถประเภทใด ตรัสว่ามีอานิสงส์มากที่สุด ?

ก. โคपालกอุโบสถ

ข. อริยอุโบสถ

ค. นิกคัณฐอุโบสถ

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ข

๔๕. อุโบสถประเภทใด ตรัสว่าเป็นการปฏิบัติตามพระอรหันต์ ?

ก. อริยอุโบสถ

ข. โคपालกอุโบสถ

ค. ปกติอุโบสถ

ง. นิกคัณฐอุโบสถ

คำตอบ : ก

๔๖. คำว่า มีถ้อยคำมั่นคง ในอุโบสถสูตร ตรงกับข้อใด ?

ก. ละปาณาติบาต

ข. ละอทินนาทาน

ค. ละอพรหมจรรย์

ง. ละมุสาวาท

คำตอบ : ง

๔๗. การถืออุโบสถศีลไม่ให้ขาดไม่ให้ค้างพร้อย ควรกระทำอย่างไร ?

ก. ชำระบาป

ข. สำรวมระวัง

ค. อดอาหาร

ง. กินมังสวิรัต

คำตอบ : ข

๔๘. การถืออุโบสถศีลจะได้รับผลมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับอะไร ?

ก. มีสุขภาพดี

ข. มีอายุมาก

ค. มีความตั้งใจ

ง. มีบุญบารมี

คำตอบ : ค

เฉลยวิชาอุโบสถศีล ธรรมศึกษาชั้นโท
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ข	๑๑. ก	๒๑. ก	๓๑. ก	๔๑. ก
๒. ง	๑๒. ก	๒๒. ง	๓๒. ก	๔๒. ก
๓. ง	๑๓. ง	๒๓. ข	๓๓. ข	๔๓. ง
๔. ก	๑๔. ก	๒๔. ก	๓๔. ก	๔๔. ข
๕. ข	๑๕. ก	๒๕. ข	๓๕. ข	๔๕. ก
๖. ก	๑๖. ก	๒๖. ข	๓๖. ง	๔๖. ง
๗. ก	๑๗. ก	๒๗. ก	๓๗. ก	๔๗. ข
๘. ง	๑๘. ข	๒๘. ข	๓๘. ก	๔๘. ก
๙. ก	๑๙. ก	๒๙. ก	๓๙. ข	๔๙. ก
๑๐. ง	๒๐. ก	๓๐. ข	๔๐. ง	๕๐. ข

กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

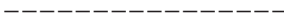

สามคุยมเวว ลิกุเขต พุทุเชเหตุ ปัสสิตัง
สามคุยรโต ฌมมฏโฐ โยคกุเขมา น ฐัสติ.

พึงศึกษาความสามัคคี, ความสามัคคินั้น ท่านผู้รู้ทั้งหลาย สรรเสริญ
แล้ว, ผู้ยินดีในสามัคคี ตั้งอยู่ในธรรม ย่อมไม่คลาดจากธรรมอันเกษมจากโยคะ.

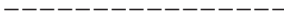
(พุทธ)

พ. ชา. เทรส. ๒๗/๓๔๖

แต่งอธิบายเป็นทำนองเทศนาโวหาร อ่างสุภาษิตอื่นมาประกอบไม่น้อย
กว่า ๓ ข้อ และบอกชื่อคัมภีร์ที่มาแห่งสุภาษิตนั้นด้วย ห้ามอ่างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน
แต่จะซ้ำคัมภีร์ได้ไม่ห้าม สุภาษิตที่อ้างมานั้น ต้องเรียงเชื่อมความให้ติดต่อสมเรื่อง
กับกระทู้ตั้ง.

ชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. พระพุทธเจ้าตรัสชวนพุทธบริษัทให้มาคูลโลก เพื่อประโยชน์ใด ?
- ก. ให้เห็นคุณและโทษ
ข. ให้เกิดความเบื่อหน่าย
ค. ให้เกิดความพลัดเพลिन
ง. ให้เกิดความไม่ประมาท
- คำตอบ : ก
๒. ทำอย่างไร ถึงจะไม่ข้องอยู่ในโลก ?
- ก. ออกบวช
ข. ปรรตนาไม่เกิดอีก
ค. ไม่ยุ่งกับใคร
ง. ไม่ติดในสิ่งล่อใจ
- คำตอบ : ง
๓. ผู้ไม่ข้องอยู่ในโลก จะได้รับผลอย่างไร ?
- ก. เป็นคนรู้ทันโลก
ข. พ้นจากความวุ่นวาย
ค. เป็นอิสระแก่ตน
ง. เป็นคนมีอุเบกขา
- คำตอบ : ค
๔. เจตสิกที่เป็นกิเลสสามเกี่ยวข้องกับจิตอย่างไร ?
- ก. ทำให้จิตผ่องใส
ข. ทำให้จิตเศร้าหมอง
ค. ทำให้จิตอ่อนแอ
ง. ทำให้จิตเข้มแข็ง
- คำตอบ : ข

๕. รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ที่น่าใคร่ ตรงกับข้อใด ?

ก. กิเลสสาม

ข. วัตถุสาม

ค. กามโหระ

ง. กามโยคะ

คำตอบ : ข

๖. ปฏิบัติอย่างไร จึงจะตัดบ่วงแห่งมารได้เป็นสมุจเฉตปหาน ?

ก. เจริญวิปัสสนา

ข. สำรวมอินทรีย์

ค. เข้าฌานสมาบัติ

ง. มนสิการกัมมัฏฐาน

คำตอบ : ก

๗. ผู้ใดเห็นตามจริงด้วยปัญญาว่า สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง ผู้นั้น...?

ก. ย่อมเมาในทุกข์

ข. ย่อมพ้นจากทุกข์

ค. ย่อมหมดสิ้นทุกข์

ง. ย่อมหน่ายในทุกข์

คำตอบ : ง

๘. ความต่างกันแห่งสังขาร มีได้เพราะอะไร ?

ก. บุญ

ข. บาป

ค. กุศล

ง. กรรม

คำตอบ : ง

๙. หน่ายอะไร จัดเป็นนิพพิทา ?

ก. หน่ายสังขาร

ข. หน่ายสังคม

ค. หน่ายการเวียน

ง. หน่ายการงาน

คำตอบ : ก

๑๐. คนและสัตว์ จัดเป็นสังขารประเภทใด ?

ก. วิสังขาร

ข. ปุณฺณยภูมิจังขาร

ค. อุปาทินนกิจังขาร

ง. อนุอุปาทินนกิจังขาร

คำตอบ : ค

๑๑. ในปฏิบัติแห่งนิพพิทา ใครเห็นปัญจขันธ์ไม่เที่ยงแล้วเกิดความหน่าย ?

ก. บรรพชิต

ข. คฤหัสถ์

ค. ปุถุชน

ง. อริยสาวก

คำตอบ : ง

๑๒. อนิจจตา มีลักษณะเช่นไร ?

ก. ทนอยู่ไม่ได้

ข. หาเจ้าของไม่ได้

ค. เกิดแล้วเสื่อมไป

ง. ไม่อยู่ในอำนาจ

คำตอบ : ค

๑๓. อนิจจลักษณะไม่ปรากฏในที่ใด ?

ก. นรก

ข. สวรรค์

ค. พรหมโลก

ง. นิพพาน

คำตอบ : ง

๑๔. ทุกข์ที่เกิดขึ้นเพราะไม่สมหวังในสิ่งที่ปรารถนา จัดเข้าในทุกข์ประเภทใด ?

ก. วิปากทุกข์

ข. ปกิณกทุกข์

ค. สันตปาทุกข์

ง. สหคตทุกข์

คำตอบ : ข

๑๕. หนาว ร้อน หิว กระจาย จัดเป็นทุกข์ประเภทใด ?

ก. สภาวะทุกข์

ข. วิปากทุกข์

ค. นิพัตถทุกข์

ง. สหคตทุกข์

คำตอบ : ค

๑๖. ลาก ยศ สรรเสริญ สุข โทมนัส จัดเป็นทุกข์ประเภทใด ?

ก. นิพัตถทุกข์

ข. วิปากทุกข์

ค. ปกิณกทุกข์

ง. สหคตทุกข์

คำตอบ : ง

๑๗. ข้อใด จัดเป็นวิปากทุกข์ ?

ก. กลัวแพ็คดี

ข. กลัวไม่มีงานทำ

ค. หิว กระจายน้ำ

ง. ร้อนใจจากการทุจริต

คำตอบ : ง

๑๘. คำว่า คนตื่นแล้วย่อมไม่เห็นอารมณ์ในความฝัน ฉันทิโด บ่งถึงสังขารในลักษณะใด ?

ก. เป็นสภาพว่าง

ข. เป็นสภาพหายไป

ค. ไม่อยู่ในอำนาจ

ง. เป็นไปตามเหตุปัจจัย

คำตอบ : ข

๑๙. ชีวิตไม่ได้ตั้งใจหวังเสมอไป ตรงกับอนัตตลักษณะข้อใด ?

ก. ไม่อยู่ในอำนาจ

ข. เป็นสภาพสูญ

ค. หาเจ้าของมิได้

ง. เป็นไปตามเหตุปัจจัย

คำตอบ : ก

๒๐. เมื่อรู้ว่า สังขารเป็นไปตามเหตุปัจจัย ฟังปฏิบัติอย่างไร ?

ก. มีสุขทุกเมื่อ

ข. มีทุกข์ทุกเมื่อ

ค. มีสติทุกเมื่อ

ง. วางเฉยทุกเมื่อ

คำตอบ : ค

๒๑. วิราคะ เกิดจากข้อใด ?

ก. ความสงบ

ข. ความหลุดพ้น

ค. ความบริสุทธิ์

ง. ความหน่ายสังขาร

คำตอบ : ง

๒๒. ความนำออกเสียซึ่งความระหาย หมายถึงนำอะไรออก ?

ก. วัฏฏะ

ข. ตัณหา

ค. อาลัย

ง. ความเมา

คำตอบ : ข

๒๓. วิมุตติข้อใด เป็นของปุถุชน ?

ก. สมุทเฉทวิมุตติ

ข. วิกัมภณวิมุตติ

ค. นิสสรณวิมุตติ

ง. ปฏิปัสสัทธิวิมุตติ

คำตอบ : ข

๒๔. วิมุตติข้อใด จัดเป็นโลกิยะ ?

ก. สมุทเฉทวิมุตติ

ข. ตัทังควิมุตติ

ค. นิสสรณวิมุตติ

ง. ปฏิปัสสัทธิวิมุตติ

คำตอบ : ข

๒๕. วิกขัมภณวิมุตติ เป็นความหลุดพ้นด้วยอำนาจแห่งอะไร ?

ก. ฌาน

ข. ญาณ

ค. ปัญญา

ง. สัทธา

คำตอบ : ก

๒๖. ซ้อใด จัดเป็นทางแห่งวิสุทธิตี ?

ก. วิมุตติ

ข. นิพพิทา

ค. วิราคะ

ง. นิพพาน

คำตอบ : ข

๒๗. ความบริสุทธิ์ภายใน ย่อมมีด้วยอะไร ?

ก. สมณะ

ข. สมาธิ

ค. ฌาน

ง. ปัญญา

คำตอบ : ง

๒๘. ทำบาปเองย่อมเศร้าหมองเอง ไม่ทำบาปเองย่อมหมองจืดเอง ตรงกับซ้อใด ?

ก. บุญบาปไม่มี

ข. บุญบาปเกิดจากตนเอง

ค. บุญบาปเกิดเอง

ง. บุญบาปเกิดจากเทพเจ้า

คำตอบ : ข

๒๙. จุติอย่างไร จึงจะไปเกิดในภพที่ดี ?

ก. นึกถึงพระอรหันต์

ข. อธิษฐานจิตไปสวรรค์

ค. เจริญทวารานุสสติ

ง. ทำจิตไม่ให้เศร้าหมอง

คำตอบ : ง

๓๐. ข้อใด ไม่ใช่สัมมาวายามะ ?

ก. พยายามระงับปัญหา

ข. พยายามป้องกันปัญหา

ค. พยายามหนีปัญหา

ง. พยายามพัฒนาสิ่งดีงาม

คำตอบ : ค

๓๑. จงพอกพูนทางแห่งความสงบ อะไรเรียกว่า ทาง ?

ก. ไตรทวาร

ข. วิสุทธิ ๗

ค. ไตรสิกขา

ง. มรรค ๘

คำตอบ : ก

๓๒. โลกามิส เป็นอุปสรรคของธรรมใด ?

ก. วิสุทธิ

ข. วิมุตติ

ค. วิราคะ

ง. สันติ

คำตอบ : ง

๓๓. ข้อใด เป็นทางสันติภาพแท้ ตามวิถีพุทธ ?

ก. เคารพสิทธิมนุษยชน

ข. ทำกาย วาจา ใจ ให้สงบ

ค. เคารพกฎหมายบ้านเมือง

ง. พยายามปรับปรุงตัวเอง

คำตอบ : ข

๓๔. อนุโต ทุกขสูตร ที่สุดแห่งทุกข์ ตรงกับข้อใด ?

ก. ฌาน

ข. มรรค

ค. นิพพาน

ง. วิมุตติ

คำตอบ : ค

๓๕. ข้อใด ไม่ใช่วิธีปลุกฉันตะในนิพพาน ?

ก. ทำกิจที่ควรทำ

ข. ทำทุกรกิริยา

ค. ไม่เป็นผู้อยู่เปล่า

ง. อยู่ด้วยความไม่มีภัย

คำตอบ : ข

๓๖. ปฏิบัติอย่างไร จึงจะเข้าใกล้พระนิพพาน ?

ก. รักษาศีลเป็นประจำ

ข. ฝึกสมาธิเป็นนิตย์

ค. ฟังธรรมสม่ำเสมอ

ง. เห็นภัยในความประมาท

คำตอบ : ง

๓๗. ข้อใด กล่าวถึงสอุปาทิเสสนิพพานได้ถูกต้อง ?

ก. สิ้นกิเลส มีชีวิตอยู่

ข. ปฏิบัติเพื่อละกิเลส

ค. สิ้นกิเลส สิ้นชีวิต

ง. สิ้นชีวิต มีกิเลสอยู่

คำตอบ : ก

๓๘. สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกสมาธิ คือข้อใด ?

ก. นีวรณ์

ข. กามคุณ

ค. วิปัสสนา

ง. อุปกิเลส

คำตอบ : ก

๓๙. คนมักง่วงนอน ควรเจริญกัมมัญฐานอะไร ?

ก. กสิณ

ข. มุลกัมมัญฐาน

ค. พรหมวิหาร

ง. พุทธานุสสติ

คำตอบ : ง

๔๐. อิริยาบถใด ไม่เหมาะแก่ผู้เริ่มเจริญกัมมัฏฐาน ?

ก. ยืน

ข. เดิน

ค. นั่ง

ง. นอน

คำตอบ : ง

๔๑. มุลกัมมัฏฐาน ตรงกับข้อใด ?

ก. เบญจขันธ์

ข. อายุตนภายใน

ค. ตจปีญจกะ

ง. อายุตนภายนอก

คำตอบ : ค

๔๒. การเจริญกายคตาสติ มีประโยชน์อย่างไร ?

ก. ละความเห็นผิด

ข. ละความเห็นแก่ตัว

ค. ละความโกรธ

ง. ละความพอใจในกาม

คำตอบ : ง

๔๓. คนหลงในรูปตนและคนอื่น ควรเจริญกัมมัฏฐานอะไร ?

ก. เมตตา

ข. พุทธานุสสติ

ค. กายคตาสติ

ง. จตุธาตุมุทิตาน

คำตอบ : ค

๔๔. การแผ่เมตตา ควรแผ่ไปในใครก่อน ?

ก. ตนเอง

ข. มารดาบิดา

ค. มิตรสหาย

ง. สัตว์ทั้งปวง

คำตอบ : ก

๔๕. ข้อใด เป็นอานิสงส์ของการเจริญเมตตา ?

ก. ไม่มีอคติ

ข. ไม่มีภัยเวร

ค. ไม่ประมาณ

ง. มีคนนับถือ

คำตอบ : ข

๔๖. ข้อใด เป็นอานิสงส์ของการเจริญพุทธานุสสติ ?

ก. ได้รู้พุทธประวัติ

ข. ให้เกิดปัญญา

ค. ให้มีความอดทน

ง. ให้มีความอดสาหะ

คำตอบ : ง

๔๗. คนมีใจฟุ้งซ่านและรำคาญ ควรเจริญกัมมัฏฐานอะไร ?

ก. กสิณ

ข. กายคตาสติ

ค. พุทธานุสสติ

ง. จตุธาตुวัตถาน

คำตอบ : ก

๔๘. ผู้จะเจริญวิปัสสนา ควรทำกิจใดก่อน ?

ก. ทำจิตใจให้สงบ

ข. ชำระศีลให้บริสุทธิ์

ค. ชำระจิตให้บริสุทธิ์

ง. ทำความเห็นให้ตรง

คำตอบ : ข

๔๙. กิจของวิปัสสนา ได้แก่ข้อใด ?

ก. กำจัดกิเลส

ข. กำจัดโทสะ

ค. กำจัดโมหะ

ง. กำจัดนิวรณ์

คำตอบ : ก

๕๐. ผลของวิปัสสนา คือข้อใด ?

ก. มีจิตตั้งมั่น

ข. เห็นนิพพานตามจริง

ค. เห็นโลกตามจริง

ง. เห็นสังขารตามจริง

คำตอบ : ง

เฉลยวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ก	๑๑. ง	๒๑. ง	๓๑. ก	๔๑. ก
๒. ง	๑๒. ก	๒๒. ข	๓๒. ง	๔๒. ง
๓. ก	๑๓. ง	๒๓. ข	๓๓. ข	๔๓. ก
๔. ข	๑๔. ข	๒๔. ข	๓๔. ก	๔๔. ก
๕. ข	๑๕. ก	๒๕. ก	๓๕. ข	๔๕. ข
๖. ก	๑๖. ง	๒๖. ข	๓๖. ง	๔๖. ง
๗. ง	๑๗. ง	๒๗. ง	๓๗. ก	๔๗. ก
๘. ง	๑๘. ข	๒๘. ข	๓๘. ก	๔๘. ข
๙. ก	๑๙. ก	๒๙. ง	๓๙. ง	๔๙. ก
๑๐. ก	๒๐. ก	๓๐. ก	๔๐. ง	๕๐. ง

๔. พระวาจาว่า เราเป็นเลิศ เป็นใหญ่ ประเสริฐสุดในโลก เรียกว่า...?

ก. สัจจวาจา

ข. มรรควาจา

ค. ปิยวาจา

ง. อาสภิวาจา

คำตอบ : ง

๕. เจ้าชายสิทธัตถะ มีพี่น้องร่วมพระราชบิดา คือใคร ?

ก. พระนันทะ-พระนางยโสธรา

ข. พระนันทะ-พระนางโรหิณี

ค. พระนันทะ-พระนางกัญจนา

ง. พระนันทะ-พระนางรูปนันทา

คำตอบ : ง

๖. ขณะเสวยวิมุตติสุขที่รัตนมรเจดีย์ พระพุทธเจ้าทรงพิจารณาอะไร ?

ก. พระวินัย

ข. พระสูตร

ค. พระอภิธรรม

ง. เวไนยสัตว์

คำตอบ : ค

๗. พระพุทธคุณว่า อรหํ เป็นผู้ไกล หมายถึง ?

ก. จากทุกข์

ข. จากภพชาติ

ค. จากกิเลส

ง. จากอุปาทาน

คำตอบ : ค

๘. ในอนัตตลักขณสูตร พระพุทธเจ้าตรัสสิ่งใดว่า ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา ?

ก. เวทนา ๕

ข. จันท์ ๕

ค. นิวรณ์ ๕

ง. आयตนะ ๖

คำตอบ : ข

๘. ไครออกบวช เพราะเชื่อมั่นในคำรททยลัทยณะ ?

ก. พระมหากัศสปะ

ข. พระอัญญาโณทัญญะ

ค. พระวังคีสะ

ง. พระอัสสช

คำตอบ : ข

๑๐. สามกกัทยลัทยณะ แผลว่าอะไร ?

ก. ธรรมท่พระองคัทรงประกาศคร้้งแรก

ข. ธรรมท่พระองคัทรงแสดงแก่เจ้าลัทยธตัทย

ค. ธรรมท่พระองคัทรงยกข้้นแสดงเอง

ง. ธรรมท่พระองคัทรงแสดงก่อนธรรมข้ออื่น ๆ

คำตอบ : ก

๑๑. พระพุทธรประกศลัทยท่พระองคัทรงส่งพระสาวกไปประกศ พระศาสนา คืออะไร ?

ก. เพื่อเผยแผ่พระศาสนา

ข. เพื่อทำให้โลกร่มเย็น

ค. เพื่อให้มหษนหมคกเลศ

ง. เพื่อประกศน้สุขแก่มหษน

คำตอบ : ง

๑๒. เหตุใด พระพุทธรเจ้าทรงประกศพระศาสนาในแคว้นมคธก่อน ?

ก. เพราะเป็นเมืองเจรญ

ข. เพราะมีเจ้าลัทยธอยู่มาก

ค. เพราะชาวคณมนนตัทย

ง. เพราะเป็นทางผ่านพอด

คำตอบ : ข

๑๓. พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนคนกลุ่มใด จึงประกาศพระศาสนาได้เร็ว ?

ก. นักบวช

ข. เศรษฐีคหบดี

ค. กษัตริย์และเจ้าลัทธิ

ง. สามัญชน

คำตอบ : ค

๑๔. พระเจ้าพิมพิสารได้ดวงตาเห็นธรรม เพราะฟังธรรมอะไร ?

ก. ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร

ข. อริยธรรม

ค. อาทิตตปริยายสูตร

ง. อนุบุพพิกขาและอริยสัจ ๔

คำตอบ : ง

๑๕. ใครทำตกใจกันไว้ว่า ผู้ใดบรรลุธรรมวิเศษก่อน จักบอกแก่กัน ?

ก. ยสกุลบุตรกับสหาย

ข. ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕

ค. ชฎิล ๓ พี่น้อง

ง. อุปติสสะกับโกณฑิยะ

คำตอบ : ง

๑๖. ผู้ใด เป็นมิตรมีอุปการะต่อมิตร ?

ก. พระอรุเวลกัสสปะ

ข. พระมหากัสสปะ

ค. พระสารีบุตร

ง. พระมหาโมคคัลลานะ

คำตอบ : ค

๑๗. ธรรมเป็นที่สิ้นไปแห่งตัณหา พระพุทธเจ้าตรัสที่ไหน ?

ก. ถ้ำสุกรขาตา

ข. ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน

ค. วัชเวฬุวัน

ง. กัลลวาลมุตตคาม

คำตอบ : ง

๑๘. พระพุทธเจ้าทรงยกย่องพระสาวกองค์ใด ว่ามีธรรมเป็นเครื่องอยู่ เสมอด้วยพระองค์?

ก. พระอัญญาโกณฑัญญะ

ข. พระอานนท์

ค. พระมหากัสสปะ

ง. พระอุบาลี

คำตอบ : ก

๑๙. พระเจ้าจันทรปัชโชต ทรงสดับธรรมจากใครเป็นครั้งแรก?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระมหาโมคคัลลานะ

ค. พระมหากัสสปะ

ง. พระมหากัจจายนะ

คำตอบ : ง

๒๐. อะไรเป็นภัยใหญ่ของสัตว์โลก พระพุทธเจ้าตรัสตอบขอจิตมาณพว่าอย่างไร?

ก. ลากเป็นภัยใหญ่

ข. ทุกข์เป็นภัยใหญ่

ค. ยศเป็นภัยใหญ่

ง. ความโกรธเป็นภัยใหญ่

คำตอบ : ข

๒๑. โลกมีอะไรผูกพันไว้ พระพุทธเจ้าตรัสตอบว่าอย่างไร?

ก. ความเพติดเพติน

ข. ความทะยานอยาก

ค. ความยินดีในกาม

ง. ความไม่รู้อริยสัจ ๔

คำตอบ : ก

๒๒. มาณพทั้ง ๑๖ คน ใครบรรลุนิพพานช้ากว่าเพื่อน?

ก. โมฆราชมาณพ

ข. ปิงคิยมาณพ

ค. อุทยมาณพ

ง. โปศาลมาณพ

คำตอบ : ข

๒๓. สิ่งใดเป็นมาร เธอพึงละความพอใจในสิ่งนั้นเสีย ตรัสแก่ใคร ?

ก. พระภัททวัคคีย์

ข. พระนันทะ

ค. พระราเช

ง. พระอานนท์

คำตอบ : ก

๒๔. พระสาวกองค์ใด เป็นหลานของพระอัญญาโกณฑัญญะ ?

ก. พระโสณโกปิวิสะ

ข. พระปุลณมันตานีบุตร

ค. พระโสณกุฎิกัณณะ

ง. พระปิงคิยะ

คำตอบ : ข

๒๕. ใครเป็นผู้สร้างวัดเชตวัน ?

ก. เจ้าเชตุ

ข. พระเจ้าอชาตศัตรู

ค. โฆสกเศรษฐี

ง. อนาถปิณฑิกเศรษฐี

คำตอบ : ง

๒๖. ใครทูลขอให้งดบวชกุลบุตรที่บิดามารดาไม่อนุญาต ?

ก. พระเจ้าพิมพิสาร

ข. พระเจ้าสุทโธทนะ

ค. พระเจ้าปเสนทิโกศล

ง. พระเจ้าอชาตศัตรู

คำตอบ : ข

๒๗. ฝนโยกขรรพรมตกในคราวพระพุทธเจ้าประทับ ณ ที่ใด ?

ก. กรุงกบิลพัสดุ์

ข. กรุงราชคฤห์

ค. กรุงเวสาลี

ง. กรุงเทวทหะ

คำตอบ : ก

๒๘. พระเจ้าสุทโธทนะพึงธรรมอะไร จึงสำเร็จเป็นพระอรหันต์ ?

ก. อนุப்புพิกถา

ข. อนิจจาภิปฏิสังยุต

ค. ธรรมपालชาดก

ง. เวสสันดรชาดก

คำตอบ : ข

๒๙. ความสงสัยเกิดขึ้นเมื่อใด ขอข้าพระองค์ทูลถามได้เมื่อนั้น เป็นคำพูดของใคร ?

ก. พระภทัฑิยะ

ข. พระมหานามะ

ค. พระอานนท์

ง. พระอนุรุทธะ

คำตอบ : ค

๓๐. พระสาวกองค์ใด มีความเชี่ยวชาญในพระวินัย ?

ก. พระอุบาลี

ข. พระนทิกัสสปะ

ค. พระอานนท์

ง. พระมหากัสสปะ

คำตอบ : ก

๓๑. พระสาวกองค์ใด สนับสนุนการบวชภิกษุณีเป็นครั้งแรก ?

ก. พระสารีบุตร

ข. พระมหากัสสปะ

ค. พระอุบาลี

ง. พระอานนท์

คำตอบ : ง

๓๒. อุบาสก อุบาสิกา มีความหมายว่าอย่างไร ?

ก. ผู้นับถือพระพุทธเจ้า

ข. ผู้นับถือพระพุทธศาสนา

ค. ผู้นั่งใกล้พระสงฆ์

ง. ผู้นั่งใกล้พระรัตนตรัย

คำตอบ : ง

๓๓. พระมหากษัตริย์โคตมีเถรี แสดงความตั้งใจในการบวชอย่างไร ?

ก. อดพระกระยาหาร

ข. ถัดนลมหายใจ

ค. ตัดพระเกศา

ง. ยอมสิ้นพระชนม์

คำตอบ : ค

๓๔. พระมหากษัตริย์โคตมีเถรี อุปสมบทเป็นภิกษุณีด้วยวิธีใด ?

ก. ญัตติจตุตถกรรม

ข. รับครุธรรม ๘

ค. ตีสรณคณุปสัมปทา

ง. รับโอวาท ๓

คำตอบ : ข

๓๕. อัครสาวิกาเบื้องขวา-เบื้องซ้ายของพระพุทธเจ้า คือใคร ?

ก. พระอุบลวรรณาเถรี-พระรูปนันทาเถรี

ข. พระเขมาเถรี-พระอุบลวรรณาเถรี

ค. พระเขมาเถรี-พระปฎาจาราเถรี

ง. พระธัมมทินนาเถรี-พระรูปนันทาเถรี

คำตอบ : ข

๓๖. พระเถรองค์ใด ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศด้านวินัย ?

ก. พระภัททาภาปิธานีเถรี

ข. พระมหากษัตริย์โคตมีเถรี

ค. พระปฎาจาราเถรี

ง. พระรูปนันทาเถรี

คำตอบ : ค

๓๗. ดอกไม้ทิพย์ชนิดใด ตกในสถานที่พระศาสดาปรินิพพาน ?

ก. ดอกปาริฉัตร

ข. ดอกสาละ

ค. ดอกโศก

ง. ดอกมณฑารพ

คำตอบ : ง

๓๘. เจดีย์ที่บรรจุพระไตรปิฎก เป็นเจดีย์ประเภทใด ?

ก. ธาตุเจดีย์

ข. บริโภคเจดีย์

ค. ธรรมเจดีย์

ง. อุทเทสิกเจดีย์

คำตอบ : ค

๓๙. พระพุทธเจ้าทรงแสดงอภิญญาเทศิตธรรมที่ไหน ?

ก. ภูฏาคารศาลา

ข. โภกนคร

ค. อานันทเจดีย์

ง. ภัณฑุคาม

คำตอบ : ก

๔๐. ใครเป็นผู้ถวายผ้าสังคิวรรณ ?

ก. ตปุสสะ

ข. ปุกกุสะ

ค. ภัตติกะ

ง. จุนทะ

คำตอบ : ข

๔๑. ปัจฉิมสาวก คือใคร ?

ก. อุปติสสปริพาชก

ข. โกณฑลปริพาชก

ค. สุภัททปริพาชก

ง. อุปกาชีวก

คำตอบ : ก

๔๒. บิณฑบาตที่ตรัสว่ามีอันสงฆ์มาก มีกี่ครั้ง ?

ก. ๒ ครั้ง

ข. ๓ ครั้ง

ค. ๔ ครั้ง

ง. ๕ ครั้ง

คำตอบ : ก

๔๓. พระพุทธเจ้าทรงแสดงปัจฉิมโอวาทที่ไหน ?

ก. อัมพวัน

ข. สาละวันทยาน

ค. ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน

ง. ลัญจิววัน

คำตอบ : ข

๔๔. พระโอวาททั้งปวงที่ทรงประทานตลอดพระชนม์ชีพ ประมวลลงเป็น
หนึ่งเดียว คืออะไร ?

ก. ความไม่ประมาท

ข. ทางสายกลาง

ค. ความอดทน

ง. ความกตัญญู

คำตอบ : ก

๔๕. ความเป็นผู้ฉลาดในภาษา เข้าใจพูดให้คนเลื่อมใส คือข้อใด ?

ก. อรรถปฏิสัมภทา

ข. ธรรมปฏิสัมภทา

ค. นිරุตติปฏิสัมภทา

ง. ปฏิภาณปฏิสัมภทา

คำตอบ : ค

๔๖. สถานที่ใด เป็นที่บำเพ็ญสังคายนา ?

ก. ถ้ำสัตตบพริณ

ข. ถ้ำปีปผลิ

ค. ถ้ำสุกกราชดา

ง. ถ้ำอิสิคิลิ

คำตอบ : ก

๔๗. กษัตริย์พระองค์ใด ทรงอุปถัมภ์การทำปฐมสังคายนา ?

ก. พระเจ้าพิมพิสาร

ข. พระเจ้าปเสนทิโกศล

ค. พระเจ้าอโศกมหาราช

ง. พระเจ้าอชาตศัตรู

คำตอบ : ง

๔๘. ใครเป็นอัครศาสนูปถัมภก คราวทำสังคายนาครั้งที่ ๓ ?

ก. พระเจ้าอชาตศัตรู

ข. พระเจ้าอโศกมหาราช

ค. พระเจ้ากาลาโศกราช

ง. พระเจ้าเทวานัมปิยติสสะ

คำตอบ : ข

๔๙. เหตุแห่งการทำสังคายนาครั้งที่ ๓ คืออะไร ?

ก. การจ้วงจาบพระธรรมวินัย

ข. การทะเลาะวิวาท

ค. การบัญญัติวิบัติ ๑๐ ประการ

ง. เคารยภัยปลอมบวชเพื่อลาภผล

คำตอบ : ง

๕๐. พระเถระรูปใด นำพระพุทธศาสนามาเผยแผ่ยังสุวรรณภูมิ ?

ก. พระโศณะ-พระอุตตระ

ข. พระชัมมรักขิต-พระมหินทะ

ค. พระรักขิตะ-พระมหาเทวะ

ง. พระมัชฌันติกะ-พระมัชฌิมะ

คำตอบ : ก

เฉลยวิชาพุทธศาสนุพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ก	๑๑. ง	๒๑. ก	๓๑. ง	๔๑. ก
๒. ข	๑๒. ข	๒๒. ข	๓๒. ง	๔๒. ก
๓. ก	๑๓. ก	๒๓. ก	๓๓. ก	๔๓. ข
๔. ง	๑๔. ง	๒๔. ข	๓๔. ข	๔๔. ก
๕. ง	๑๕. ง	๒๕. ง	๓๕. ข	๔๕. ก
๖. ก	๑๖. ก	๒๖. ข	๓๖. ก	๔๖. ก
๗. ก	๑๗. ง	๒๗. ก	๓๗. ง	๔๗. ง
๘. ข	๑๘. ก	๒๘. ข	๓๘. ก	๔๘. ข
๙. ข	๑๙. ง	๒๙. ก	๓๙. ก	๔๙. ง
๑๐. ก	๒๐. ก	๓๐. ก	๔๐. ข	๕๐. ก

ปัญหาและเฉลยวิชากรรมบถ (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. พระพุทธศาสนาสอนว่า สุขทุกข์ของสัตว์ทั้งหลายเกิดจากอะไร ?

ก. อำนาจสังขตศีลสิทธิ์

ข. อำนาจพุทธานุภาพ

ค. อำนาจแห่งเทพเจ้า

ง. อำนาจวิบากกรรม

คำตอบ : ง

๒. คำว่า กรรมบถ หมายถึง กรรมนำสัตว์ให้ไปเกิดในสถานที่ใด ?

ก. สุคติทุกคติ

ข. มนุษย์โลก

ค. เทวโลก

ง. พรหมโลก

คำตอบ : ก

๓. กุศลกรรมบถนำสัตว์ให้ไปเกิดในกำเนิดที่ดี ตรงกับข้อใด ?

ก. สัตว์นรก

ข. มนุษย์

ค. อสุรกาย

ง. เปรต

คำตอบ : ข

๔. อกุศลกรรมบถนำสัตว์ให้ไปเกิดในกำเนิดที่เลว ตรงกับข้อใด ?

ก. สัตว์ดิรัจฉาน

ข. มนุษย์

ค. เทวดา

ง. พรหม

คำตอบ : ก

๕. กรรมบถ ๑๐ ประการ จัดเป็นกรรม ๓ อย่าง ยกเว้นข้อใด ?

ก. กายกรรม

ข. วจีกรรม

ค. บุญกรรม

ง. มโนกรรม

คำตอบ : ค

๖. โลภะ โทสะ โมหะ เป็นเหตุให้บุคคลกระทำความผิด ?

ก. บุญกรรม

ข. อกุศลกรรม

ค. กุศลกรรม

ง. อโหสิกรรม

คำตอบ : ข

๗. การกระทำจะสำเร็จเป็นกรรมบถได้ ต้องประกอบด้วยอะไร ?

ก. ตัณหา

ข. อภิชณา

ค. เจตนา

ง. อารมณ

คำตอบ : ค

๘. ข้อใด ไม่จัดเข้าในอกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ ?

ก. ปาณาติบาต

ข. สัมมาทิฐิ

ค. พยาบาท

ง. มิจฉาทิฐิ

คำตอบ : ข

๙. อะไรเป็นมูลเหตุให้บุคคลประพฤติกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ ?

ก. กุศลมูล ๓

ข. สุจริต ๓

ค. อกุศลมูล ๓

ง. ทุจริต ๓

คำตอบ : ค

๑๐. กรรมที่เกิดขึ้นจากการกระทำทางกาย เรียกว่าอะไร ?

ก. กายกรรม

ข. วชิกรรม

ค. มโนกรรม

ง. ครุกรรม

คำตอบ : ก

๑๑. ข้อใด ไม่จัดเข้าในกายกรรมฝ่ายอกุศล ?

ก. ปาณาติบาต

ข. อทินนาทาน

ค. กามเมสุมิจฉาจาร

ง. สัมผัสปลาปะ

คำตอบ : ง

๑๒. ปาณาติบาต โดยมากเกิดขึ้นทางทวารใด ?

ก. กายทวาร

ข. วจิตวาร

ค. มโนทวาร

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ก

๑๓. เมื่อว่าโดยอารมณ์ ปาณาติบาตมีอะไรเป็นอารมณ์ ?

ก. รูปสมบัติ

ข. รูปชีวิตินทรีย์

ค. อรูปสมบัติ

ง. อรูปชีวิตินทรีย์

คำตอบ : ข

๑๔. ข้อใด ไม่จัดเป็นอรูปชีวิตินทรีย์ ?

ก. รูป

ข. เวทนา

ค. สัญญา

ง. สังขาร

คำตอบ : ก

๑๕. ปาณาติบาตที่เกิดขึ้นทางจิตวาร ตรงกับข้อใด ?

ก. คิดจะฆ่า

ข. พยายามฆ่า

ค. ฆ่าเอง

ง. ตั้งให้คนอื่นฆ่า

คำตอบ : ง

๑๖. ปาณาติบาตมีโทษมาก เพราะผู้ฆ่ามีกิเลสรุนแรง ตรงกับข้อใด ?

ก. ฆ่าเพราะความแค้น

ข. ฆ่าเพราะหิวข้าว

ค. ฆ่าเพราะเข้าใจผิด

ง. ฆ่าเพราะขาดสติ

คำตอบ : ก

๑๗. พยายามฆ่า เป็นองค์แห่งอกุศลกรรมบถข้อใด ?

ก. พยาบาท

ข. ปาณาติบาต

ค. ผรุสวาจา

ง. อทินนาทาน

คำตอบ : ข

๑๘. การกระทำอทินนาทาน เพราะมีโทษเป็นมूल ตรงกับข้อใด ?

ก. ลักเพราะตกทุกข์

ข. ลักเพราะตกงาน

ค. ลักเพราะแค้นใจ

ง. ลักเพราะถูกขู่ขัง

คำตอบ : ค

๑๙. อทินนาทานมีโทษมาก เพราะขโมยของประเภทใด ?

ก. ของประณีต

ข. ของสำคัญ

ค. ของผู้มีคุณธรรม

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ง

๒๐. อทินนาทาน จะสำเร็จเป็นกรรมบถในขณะใด ?

ก. รู้ว่ามีเจ้าของ

ข. คิดจะลัก

ค. พยายามลัก

ง. ลักมาได้

คำตอบ : ง

๒๑. อทินนาทานที่เกิดขึ้นทางวิหวาร ตรงกับข้อใด ?

ก. มีจิตคิดจะลัก

ข. พยายามจะลัก

ค. สั่งให้คนอื่นลัก

ง. ลักด้วยตนเอง

คำตอบ : ค

๒๒. รู้ว่ามีเจ้าของหวง เป็นองค์แห่งอกุศลกรรมบถข้อใด ?

ก. อทินนาทาน

ข. พยาบาท

ค. กามสุมิจณาจาร

ง. ผรุสวาจา

คำตอบ : ก

๒๓. ความผิดที่เรียกว่า กามสุมิจณาจาร ตรงกับข้อใด ?

ก. ไม่เคารพพ่อแม่

ข. ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่

ค. ไม่พอใจคู่ครอง

ง. ไม่ทำตามกติกา

คำตอบ : ค

๒๔. สทาร์สันโดษ หมายถึงความพึงพอใจในเรื่องใด ?

ก. ยศศักดิ์

ข. คู่ครอง

ค. การงาน

ง. บริวาร

คำตอบ : ข

๒๕. กามสุมิจฉาจารย์จะสำเร็จเป็นกรรมบถได้ ต้องเกิดทางทวารใด ?

ก. กายทวาร

ข. วจิตวาร

ค. มโนทวาร

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ก

๒๖. ความเสื่อมโทรมทางสังคมกรณีใด เกิดจากกามสุมิจฉาจารย์ ?

ก. ขาวยยาเสพติด

ข. ลอบวางระเบิด

ค. ละเมิดทางเพศ

ง. ทูจริตคอร์รัปชั่น

คำตอบ : ค

๒๗. มุสาวาทที่เกิดขึ้นจากความพยายามทางกาย ตรงกับข้อใด ?

ก. แข็งความเท็จ

ข. ทำเอกสารเท็จ

ค. เป็นพยานเท็จ

ง. ให้การเท็จ

คำตอบ : ข

๒๘. องค์แห่งมุสาวาทข้อใด ทำให้มุสาวาทสำเร็จเป็นกรรมบถ ?

ก. เรื่องไม่จริง

ข. จิตคิดจะพูด

ค. พยายามพูด

ง. คนอื่นเข้าใจ

คำตอบ : ง

๒๙. มุสาวาทที่สำเร็จเป็นกรรมบถ ต้องมีลักษณะเช่นไร ?

ก. คิดจะพูดเรื่องโกหก

ข. คนอื่นได้ประโยชน์

ค. คนอื่นเสียประโยชน์

ง. คนพูดเสียประโยชน์

คำตอบ : ค

๓๐. มุสาวาท เกิดผลกระทบโดยตรงต่อสังคมอย่างไร ?

ก. คบหาไม่สนิทใจ

ข. ชีวิตไม่ปลอดภัย

ค. ทรัพย์สินสูญหาย

ง. ไม่เอื้อเฟื้อต่อกัน

คำตอบ : ก

๓๑. มุสาวาท ย่อมให้ผลในภายหน้าแก่ผู้กระทำอย่างไร ?

ก. มีอายุสั้น

ข. มีชีวิตขัดสน

ค. เป็นคนบ้า

ง. ไม่น่าเชื่อถือ

คำตอบ : ง

๓๒. พุศค้ำหยาบคาย เรียกว่าอะไร ?

ก. มุสาวาท

ข. ผรุสวาจา

ค. สัมผัสปลาปะ

ง. ปิสุณวาจา

คำตอบ : ข

๓๓. คำพูดขุยงทำให้คนอื่นเกิดความแตกแยก เรียกว่าอะไร ?

ก. มุสาวาท

ข. ผรุสวาจา

ค. สัมผัสปลาปะ

ง. ปิสุณวาจา

คำตอบ : ง

๓๔. คำพูดที่ไม่เกิดประโยชน์ทั้งแก่ผู้พูดและผู้ฟัง เรียกว่าอะไร ?

ก. มุสาวาท

ข. ผรุสวาจา

ค. สัมผัสปลาปะ

ง. ปิสุณวาจา

คำตอบ : ค

๓๕. ปิสุณวาทา จะสำเร็จเป็นกรรมบถในขณะใด ?

ก. เมื่อคนอื่นเข้าใจ

ข. เมื่อคนอื่นเกิดแตกแยก

ค. เมื่อคนอื่นถูกด่า

ง. เมื่อคนอื่นเสียประโยชน์

คำตอบ : ข

๓๖. คำพูดที่เป็นพรุสวาทา ผู้พูดมุ่งถึงเจตนาใด ?

ก. ประทุษร้าย

ข. หลอกลวง

ค. ให้แตกแยก

ง. ให้เข้าใจผิด

คำตอบ : ก

๓๗. ผู้พูดกล่าวพรุสวาทาด้วยเจตนาเช่นไร จึงไม่จัดเป็นพรุสวาทา ?

ก. มีเจตนาร้าย

ข. มีเจตนาหวังดี

ค. มีเจตนาโลภ

ง. มีเจตนาทำลาย

คำตอบ : ข

๓๘. เพราะเหตุใด คำพูดอ่อนหวาน แต่คนพูดมีเจตนามุ่งจะทำลาย จึงจัดเป็นพรุสวาทา ?

ก. มีจิตหยาบคาย

ข. มีจิตเศร้าหมอง

ค. มีจิตอ่อนโยน

ง. มีจิตหลอกลวง

คำตอบ : ก

๓๙. คิถละโมบอยากได้ของคนอื่นเอามาเป็นของตน เรียกว่าอะไร ?

ก. อทินนาทาน

ข. อนภิขณา

ค. อภิขณา

ง. อพยาบาท

คำตอบ : ค

๔๐. มิจฉาทิฏฐิ โดยสภาวะ ได้แก่กิลเลสใด ?

ก. โลภะ

ข. โทสะ

ค. มานะ

ง. โมหะ

คำตอบ : ง

๔๑. ข้อใด เป็นกรรมบถและเป็นเหตุเกิดอกุศลกรรมบถเหล่านี้ ?

ก. ปาณาติบาต

ข. อภิชฌา

ค. ปิสุณวาจา

ง. มุสาวาท

คำตอบ : ข

๔๒. จิตที่สหระคตด้วยมิจฉาทิฏฐิ เป็นเหตุให้คนทำอกุศลกรรมใด ?

ก. ฆ่าสัตว์

ข. ลักทรัพย์

ค. จองเวร

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ง

๔๓. ความเห็นใด ปฏิเสชกรรมและผลแห่งกรรมอย่างสิ้นเชิง ?

ก. สัมมาทิฏฐิ

ข. มิจฉาทิฏฐิ

ค. สักกายทิฏฐิ

ง. สัสสตทิฏฐิ

คำตอบ : ข

๔๔. กุศลกรรมบถที่เกิดขึ้นทางมโนทวารอย่างเดียว ตรงกับข้อใด ?

ก. มิจฉาทิฏฐิ

ข. อภิชฌา

ค. สัมมาทิฏฐิ

ง. มุสาวาท

คำตอบ : ค

๔๕. บุคคลที่ไม่มีพยาบาลเกิดขึ้นในใจ ย่อมงดเว้นอกุศลกรรมใด ?

ก. เห็นผิด

ข. ลักทรัพย์

ค. จองเวร

ง. พุศโกหก

คำตอบ : ก

๔๖. บุคคลประพฤติเช่นไร ได้ชื่อว่า มีเมตตากายกรรม ?

ก. งดคิดร้ายกัน

ข. งดทำร้ายกัน

ค. งดปองร้ายกัน

ง. งดให้ร้ายกัน

คำตอบ : ข

๔๗. เห็นคนอื่นได้ดีแล้ว มีจิตพลอยอนุโมทนา จัดเป็นมโนกรรม เกิดขึ้นทางทวารใด ?

ก. กายทวาร

ข. วจิตทวาร

ค. มโนทวาร

ง. ทุกทวาร

คำตอบ : ค

๔๘. ผู้มีจิตตั้งมั่นในการเจริญพระกรรมฐาน แสดงว่ามีอุปนิสัยใด ?

ก. ทานูปนิสัย

ข. สีลูปนิสัย

ค. ภาวนูปนิสัย

ง. ถูกทุกข้อ

คำตอบ : ค

๔๙. ข้อใด กล่าวเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาได้ถูกต้อง ?

ก. ตัดกรรมได้

ข. ถอนกรรมได้

ค. แก้กรรมได้

ง. เสวยผลกรรม

คำตอบ : ง

๕๐. ข้อใด เป็นผลสูงสุดในการประพตติกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ ?

ก. มีจิตหลุดพ้น

ข. มีจิตใจมั่นคง

ค. มีกายเรียบร้อย

ง. มีปัญญารอบรู้

คำตอบ : ก

เฉลยวิชากรรมบถ (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ง	๑๑. ง	๒๑. ก	๓๑. ง	๔๑. ข
๒. ก	๑๒. ก	๒๒. ก	๓๒. ข	๔๒. ง
๓. ข	๑๓. ข	๒๓. ก	๓๓. ง	๔๓. ข
๔. ก	๑๔. ก	๒๔. ข	๓๔. ก	๔๔. ก
๕. ก	๑๕. ง	๒๕. ก	๓๕. ข	๔๕. ก
๖. ข	๑๖. ก	๒๖. ก	๓๖. ก	๔๖. ข
๗. ก	๑๗. ข	๒๗. ข	๓๗. ข	๔๗. ก
๘. ข	๑๘. ก	๒๘. ง	๓๘. ก	๔๘. ก
๙. ก	๑๙. ง	๒๙. ก	๓๙. ก	๔๙. ง
๑๐. ก	๒๐. ง	๓๐. ก	๔๐. ง	๕๐. ก